

Dokumentace vývoje a současného stavu kulturní krajiny v okolí Dobré Vody, kláštera Nový Dvůr a zaniklé vesnice Ďolíček

Tomáš Kekrt, Jakub Jindra, Martin Liška, Markéta Baťková, Adam Weiner, Pavel Šimon, Štěpán Řehák,
Sebastián Gambaccini

Konzultanti: František Tichý, Jiří Schierl, Richard Sladký

Soukromé Reálné Gymnázium Přírodní škola o. p. s.

10. října 2011

Obsah

CHARAKTERISTIKA ZKOUMANÉHO ÚZEMÍ.....	3
CÍLE	5
CELKOVÝ POSTUP PRÁCE.....	6
ROZDĚLENÍ PRÁCE VE SKUPINĚ	10
PODĚKOVÁNÍ	11
VÝVOJ ZKOUMANÉHO ÚZEMÍ A DOKUMENTACE JEHO SOUČASNÉHO STAVU.....	12
HISTORICKÝ VÝVOJ A SOUČASNÝ STAV JEDNOTLIVÝCH KRAJINNÝCH SLOŽEK ZKOUMANÉHO ÚZEMÍ	21
VÝVOJ KRAJINNÉHO POKRYVU LESNÍCH A NELESNÍCH PLOCH.....	24
SOUČASNÝ STAV KRAJINNÉHO POKRYVU, VÝSLEDKY BOTANICKÉHO PRŮZKUMU	28
VODNÍ SÍŤ	31
VODNÍ DÍLA A MLÝNSKÉ STAVBY.....	32
ZÁSTAVBA	34
CESTNÍ SÍŤ	40
SAKRÁLNÍ STAVBY	42
VÝSLEDKY A ZÁVĚRY.....	45
PŘÍLOHY	48
ZDROJE.....	67

Charakteristika zkoumaného území

Zaniklá obec Ďolíček se nalézá v západních Čechách v Karlovarském kraji přibližně 10 km od města a Kláštera Teplá. V centru zkoumané oblasti je vesnice Dobrá Voda a dále nový trapistický klášter Nový Dvůr. Celá lokalita má průměrnou nadmořskou výšku necelých 700 metrů nad mořem. Jedná se o poměrně vyrovnaný terén (max. 697 m n. m.), ve kterém potoky vytvořily hluboká údolí s příkrými svahy (max. 558 m n. m.). Nejsou zde tedy žádné výrazné kopce. Svahy okolo potoků jsou pokryty smrkovými lesy, které nahradily původní buky. Volné plochy dnes zabírají hlavně louky, pole je zde jenom jedno, přestože dříve zabírala většinu území.

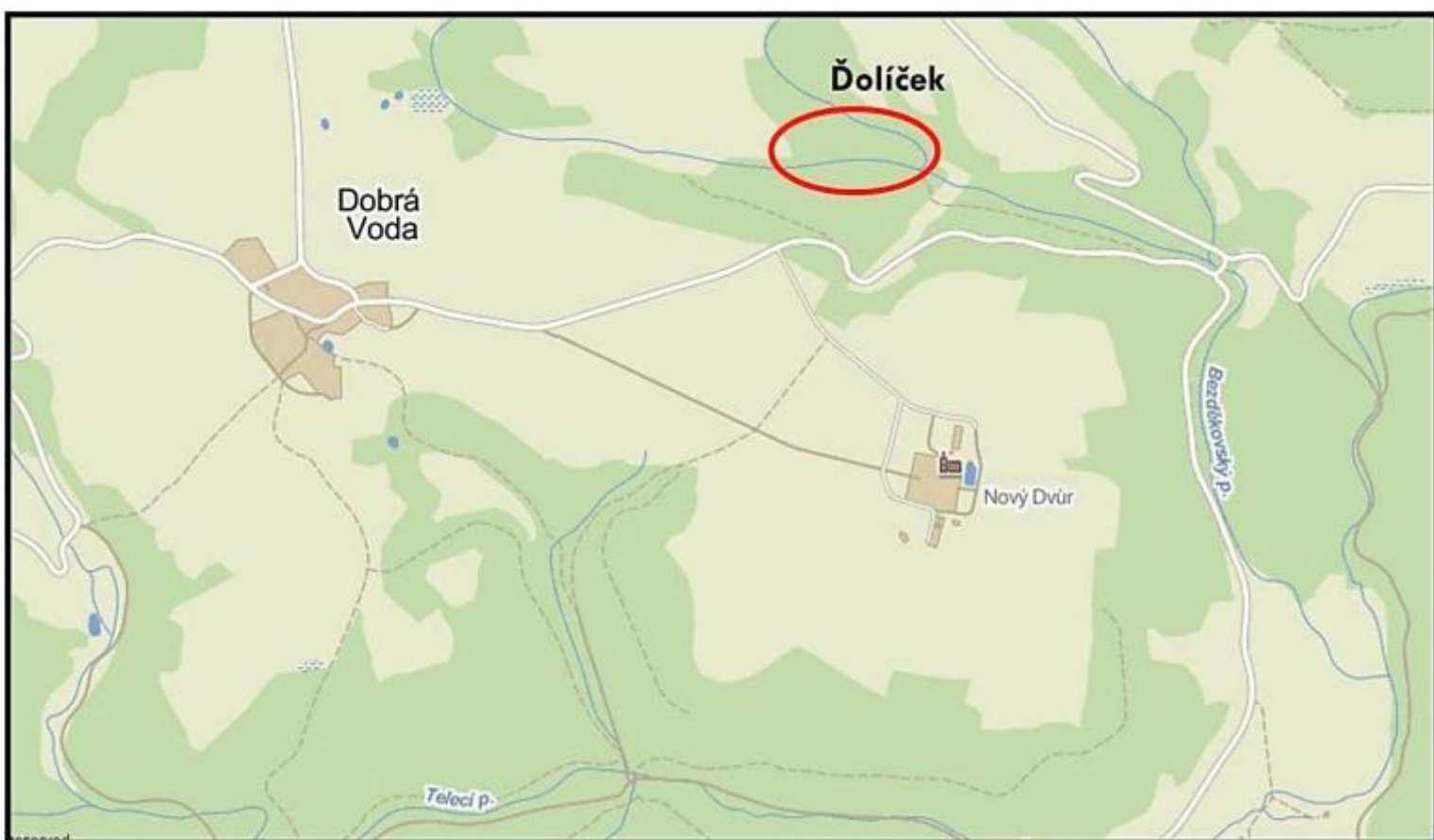
Údolími protéká pět potoků. Nejdelší, Telecí, na kterém ležely dva mlýny, protéká na západní straně zkoumaného území severojižním směrem, ale pak se stáčí na východ a teče východně po jižní hraně námi zkoumaného území. Pod Dobrou Vodou se do něj vlévá malý potok pramenící poblíž Dobré Vody a stéká malým údolím do Telecího potoka. Na jejich soutoku, na jižním okraji zkoumané oblasti, stál jeden ze dvou mlýnů (Starý mlýn). Další menší potok pramení v loukách západně od zaniklé vesnice Ďolíček a protéká pod ní. Kousek za vesnicí se do něj vlévá další potok přitékající ze severu. Pak pokračuje dál na východ, kde se vlévá do Bezděkovského potoka, který oblastí protéká severojižním směrem. Rybník je zde už jenom jeden (u kláštera v Novém Dvoře), ale dříve měly obě obce po dvou rybnících. Mlýny měly také své rybníky, žádný z nich se nedochoval.

Geologické podloží zkoumané oblasti je kyselé, tvořené převážně svorem s přídavkem trachytu, který se vyskytuje převážně severně od Ďolíčku. Dále je tu několik malých ložisek granitu a amfibolitu. Potoční údolí jsou tvořena svahovými sedimenty a okolí potoků zase záplavovými. Svor zde byl používán na stavbu domů, nebo zídek. Dodnes je patrný v rozvalinách dřívějších stavení.

První zmínka o Dobré Vodě pochází z darovací listiny Václava I., kdy vesnici daroval své matce Konstancii, roku 1233. Ta později prodala Dobrou Vodu a okolí Tepelskému klášteru, okolo roku 1750 byl založen Nový Dvůr pro obhospodařování okolních klášterních polí a Ďolíček jako ubikace rolníků. Po druhé světové válce bylo odsunuto německé obyvatelstvo. Nedosídlená část Dobré Vody byla zbourána a Ďolíček úplně zanikl. Stejně tak i mlýny. Do roku 1950 patřil Nový Dvůr pod tepelský klášter, ten byl ale zrušen a zabrán armádou a Nový Dvůr se stal státním statkem. Ten roku 1973 vyhořel a začal chátrat. Koncem 90. let jej objevili trapisté z francouzského kláštera Sept Fons, celý areál zrekonstruovali, vybudovali nový kostel a roku 2004 zde otevřeli nový klášter.

Mapa zkoumaného území

Blížeší mapa zkoumaného území

Cíle

Hlavním cílem naší práce bylo zdokumentovat vývoj a dnešní stav kulturní krajiny v okolí zaniklé vesnice Ďolíček, vesnice Dobrá Voda a kláštera v Novém Dvoře a vysledovat, jaké historické události, příp. i další faktory měly na vývoj krajiny největší vliv.

Tyto celkové cíle jsme rozdělili do několika dílčích.

Za prvé jsme chtěli vývoj zkoumaného území zdokumentovat a popsat jej v několika krajinných složkách. Tedy jak se krajina vyvíjela v rámci cestní a vodní sítě, a vývoje krajinného pokryvu, sakrálních staveb a zástavby.

Na základě studia literatury, konzultací s místními badateli a rozhovorů s pamětníky, jsme se rozhodli popsat nejdůležitější historické události zkoumaného území. Dále jsme chtěli zdokumentovat dnešní stav výše zmíněných krajinných složek, tj. cestní sítě, zástavby, sakrálních staveb, vodní sítě atd. Na základě historických map se poté v terénu pokusit dohledat a zdokumentovat i zanikající nebo již zcela zaniklé krajinné prvky. Provést orientační geobotanické mapování a u vybraných lesních společenstev podrobně popsat jeho strukturu a na jejím základě zrekonstruovat jejich vývoj, vč. prognózy do budoucna.

Čtvrtým dílčím cílem bylo na základě shrnutí všech výzkumů posoudit, jak zkoumané území ovlivnily tyto tři, podle nás, pro okolní krajinu zásadní historické události: 1. Zakoupení Dobré Vody a přilehlých pozemků premonstráty z Kláštera Teplá; 2. období po druhé světové válce, tj. odsun německy mluvících obyvatel, následné dosídlení a i život a využívání krajiny v období socialismu; 3. Příchod trapistů, vznik kláštera Nový Dvůr a jeho vliv na zdejší krajinu a život jejích obyvatel.

Vedlejšími cíli naší expediční práce bylo sepsat text k zaniklé vesnici Ďolíček, který by použilo OS Pod střechou na jednu z tabulí Skokovské poutní stezky, kterou zde buduje. Poté ještě ve spolupráci s expediční skupinou „Děti v lese“ uskutečnit program, týkající se vývoje krajiny pro děti z druhého stupně základní školy v Bečově. Jeho hlavní náplní bylo naučit děti, jak se pomocí starých map a pozorného sledování okolí mohou dozvědět, co na zkoumané lokalitě dříve bylo a tato zjištění dále interpretovat. A konečně naučit naše letošní sekundány (kapány), jak se takováto práce dělá.

Celkový postup práce

V rámci přípravného týdne na konci května byly sehnány všechny důležité materiály a podklady pro výzkum. Sháněly se staré i současné mapy zkoumaného území. Přesněji 1. vojenské mapování (druhá polovina 18. stol.), Stablní katastr (1823), 3. vojenské mapování (druhá polovina 19. stol.), katastrální mapa z roku 1954 a 1984, letecké snímky z 50. let a současná mapa v měřítku 1:10 000. Mapy byly získány z archivu Katastrálního úřadu v Praze 8 v Kobylisích. Dále jsme pracovali s literaturou a konzultovali s místními badateli Jiřím Schierlem a Ludvíkem Poláčkem. Z takto získaných dat jsme vytvořili časovou osu a vytipovali si významné krajinné prvky. Během tohoto týdne se celá skupina rozdělila do jednotlivých podskupin, které se měly v terénu přednostně věnovat jednotlivým dílčím výzkumům: historie a sakrální stavby, cestní a vodní síť, botanický průzkum a zástavba. Každá skupina si stanovila, co přesně bude zjišťovat a zaznamenávat, seznámila se s metodikou a připravila si materiály pro práci v terénu (pracovní tabulky a mapové podklady).

Při samotném terénním výzkumu pracovaly skupiny více méně samostatně. Byli jsme ve spojení prostřednictvím krátkovlnných vysílaček a mobilních telefonů. Práce v terénu trvala 6 dní. Průzkum probíhal tak, že jednotlivé skupinky procházely území a zapisovaly si informace do tabulek. V tabulkách byl vždy zaznamenán současný stav zkoumané složky krajiny. Na konci dne se sešla celá skupina na týmové diskuzi, kde si všichni navzájem sdělili, co za den udělali, příp. co zajímavého kdo zjistil nebo zažil. Opakovaně jsme se také vraceli k tomu, abychom se na základě dosud realizovaných výzkumů, pokusili zodpovědět na otázky formulované ve výzkumných cílech. Nakonec se rozdělily úkoly na další den a rozhodlo se, jaká část území se bude dále zkoumat. V době terénní práce jsme bydleli ve stanech přímo v zaniklé vesnici Ďolíček, se svolením lesů ČR. Díky laskavosti mnichů trapistů jsme si mohli dojít na WC do domu pro hosty, poskytovali nám pitnou vodu a za deště jsme se u nich mohli schovat. Na oplátku jsme jim zase pomohli s lesními pracemi.

Ve druhém expedičním týdnu byly všechny získané informace digitalizovány a v rámci skupinových diskuzí postupně interpretovány. Během této doby z nich vznikly články do sborníku a to především ty, které se věnovaly dílčím složkám krajiny a jejího vývoje. Ve spolupráci s expediční skupinou „Děti v lese“ se nám v tomto týdnu také podařilo uskutečnit výukový program pro druhý stupeň základní školy v Bečově nad Teplou.

Poslední fáze výzkumu, která probíhala 8 dní v Praze ve škole, bylo další zpracovávání materiálů z terénu a vytváření sborníku. Jednotlivé skupinky pokračovaly s vytvářením článků do sborníku. Přepisovaly se tabulky, které poté byly přidány do příloh. Dále byly vytvořeny mapy pro zkoumané území a popsán vývoj a současný stav sledovaných krajinných složek (cestní a vodní síť apod.). Vytvářely se grafy, z nichž je vývoj zkoumaného území více patrný. V návaznosti na takto zpracované materiály proběhlo několik delších „skupinových konferencí“, kdy jsme se ve spolupráci s vyučujícím pokoušeli všechny dílčí výzkumy shrnout

do jednotného obrazu vývoje krajiny a zodpovědět na otázku, co mělo na její vývoj rozhodující vliv, příp. jaké faktory by pomohly jejím dobrému rozvoji do budoucna.

Metodiky dílčích výzkumů

Dokumentace historického vývoje a současného stavu vodní sítě

Nejprve jsme v přípravném týdnu v Praze ve starých mapách vyhledali a zvýraznili všechny potoky, vč. náhonů a rybníky, abychom je mohli později dohledat v terénu. Pracovalo se s mapami z dob 1. vojenského mapování, Stablního katastru, 3. vojenského mapování a se současnou mapou s měřítkem 1:0000. Každou mapu jsme pečlivě prohlédli a potom jsme ke každé mapě napsali text. Vodní stavby jsme v terénu dohledali a popsali jejich stav, a na základě historických map jsme popsali jejich vývoj.

Dokumentace historického vývoje a současného stavu zástavby

Pro sledování vývoje zástavby jsme použili mapy z 1. vojenského mapování, Stablního katastru, 3. vojenského mapování a dále mapy z roku 1954, z roku 1984 a mapu současnou. Tyto mapy jsme porovnávali a zjišťovali, jak se zástavba, tj. počet domů a rozloha vesnice časem měnila. V terénu jsme používali hlavně mapu stablního katastru, protože je v ní nej přesněji zakreslena poloha domů, popisná čísla i materiál, ze kterého byly postaveny. U lépe zachovalých budov v Ďolíčku jsme dělali plánky s rozměry stěn. Plánky jsme dělali jednoduchým náčrtem, do kterého jsme zapisovali rozměry měřené pomocí pásma. U všech budov jsme vyplňovali připravené tabulky. Do nich jsme zapisovali kód budovy, jméno, číslo popisné, popis budovy, její udržovanost, mapové stáří, materiál, okolí, sloh a zdobnost.

Dokumentace historického vývoje a současného stavu cestní sítě

Týden před Expedicí jsme v Praze připravovali podklady pro výzkum v terénu. Studovali jsme staré mapy (1. vojenské mapování, Stablní katastr, 3. vojenské mapování) a zvýraznili si na nich cesty, kterými jsme se hodlali dále zabývat. Dále jsme si připravili metodické tabulky pro snadnější a přehlednější zapisování údajů. Ty, včetně vysvětlivek, najdete v přílohách.

Náš týdenní terénní výzkum jsme si rozdělili na dvě části. První dva a půl dne jsme zkoumali cesty v okolí Nového dvora a zaniklé vesnice Ďolíček a v následujících dvou a půl dnech jsme se zaměřili na cesty v Dobré Vodě. Všechny cesty zaznamenané na historických i současných mapách jsme dokumentovali přímo v terénu pomocí metodické tabulky. Přitom jsme si všímali především charakteru cesty (hlavní, spojovací), jejího stavu (jak je cesta zchovalá; body 5 – 1) a jakého je cesta typu (lesní, asfaltová, zaniklá). Vývoj cestní sítě jsme poté zakreslili i do vlastních map, zachycující stav krajiny ve vybraných historických obdobích a popsali ho v souvislém textu.

Dokumentace historického vývoje a současného stavu sítě sakrálních staveb

Při výzkumu sakrálních staveb (zvl. křížky a kaple), byla nejprve nalezena jejich pozice na historických a současných mapách. Pracovalo se s mapami z dob 1. vojenského mapování, Stablního katastru, 3. vojenského mapování a se současnou mapou s měřítkem 1:10 000. Na mapě Stablního katastru nebyly žádné sakrální stavby nalezeny, proto se pracovalo ještě s 2. vojenským mapováním.

Poté následovalo hledání sakrálních staveb v terénu. Kromě staveb uvedených v současných mapách jsme se pokoušeli dohledat i všechny sakrální stavby zaznamenané v 1. a 3. vojenském mapování. Všechny nalezené objekty byly zakresleny do současné mapy. Při terénním výzkumu byl do map a tabulek zaznamenán současný stav. Do tabulek jsme zapsali kód, stav, název, charakter, zasazení do krajiny, polohu, atd. Dále byly všechny sakrální stavby fotograficky dokumentovány. Při zpracovávání byl popsán vývoj sítě sakrálních staveb a současný stav a vytvořena elektronická mapa s polohou všech (zaniklých i současných) objektů.

Dokumentace vývoje krajinného pokryvu

Z map prvního vojenského mapování (1780 – 1783) a mapování z roku 1954, Stablního katastru (1824 – 1843), třetího vojenského mapování (1877 – 1880) a ze speciální mapy 1:10 000 byly vysledovány plochy lesů, polí a luk. Podle nich byla vytvořena sada vlastních map s jednotnou legendou a měřítkem, která zachycuje stav krajinného pokryvu ve zkoumané oblasti v obdobích zachycených mapou. Na jejich základě byly popsány hlavní změny v krajině a v návaznosti na další, zvláště historické informace a data z terénu, byl posouzen možný vliv Kláštera Teplá, Nový Dvůr a odsunu německého obyvatelstva. Pro lepší zachycení vývoje krajinného pokryvu v minulosti a dnes jsme vytvořili vývojové grafy. Podklady pro grafy byly získány z historických a současných map za pomoci čtvercové sítě 10x10cm, do které bylo zkoumané území rozděleno a na jejím základě odhadnuto, kolik procent plochy celého území zabíraly jednotlivé typy ploch (pole, louky a pastviny, lesy, zástavba).

Metodika dokumentace současného stavu zkoumaného území

Vyznačili jsme zkoumané území do speciální mapy 1:10 000 a zaznamenávali jsme do ní lokality se stejným nebo podobným druhovým složením rostlin. Ke každé lokalitě byl na mapě přiřazen kód (číslo/písmeno) a přesný popis její polohy a druhového složení, zejména dřevin a výskyt kulturních rostlin.

V terénu byla zvláště vyhledávána území s odlišným druhovým složením za účelem nálezů známek lidské činnosti. Některé druhy rostlin totiž poukazují na činnost člověka – byly v minulosti vysazovány (zvl. kulturní rostliny) nebo lidskou činností doprovázejí (ruderální rostliny). Na základě výskytu těchto druhů rostlin jsme doplňovali naše představy o osídlení a využívání krajiny člověkem v minulosti.

Získaná data z terénu jsme mj. zpracovali do map geobotanických lokalit. Na základě botanického průzkumu jsme vytvořili geobotanickou mapu (mapa rostlinných společenstev). Na mapě, v přílohách č. 48, jsme zaznamenali všechny zkoumané lokality. Jejich podrobný popis uvádíme dále v přílohách?

Při botanickém průzkumu jsme se zaměřovali také na části porostu, které jsou podle našeho názoru významné pro okolní krajinu. Především šlo o staré nebo velmi vzrostlé stromy, u kterých jsme se snažili zaznamenat jejich současný stav podrobněji. nebo jejich skupiny (některé jsou vyhlášené jako chráněné) a velmi staré nebo původní porosty. U těch jsme podrobně zaznamenali jejich stav, druh, zdravotní stav, nasazení a velikost koruny, jejich polohu jsme zanesli do mapy.

Dále jsme u zajímavých společenstev provedli podrobnější průzkum. Prošli jsme buď celé (u malých), nebo jen určitou část většího společenstva. Tato společenstva jsou proto, že pravděpodobně byl ovlivněn jejich vývoj (porosty okolo zaniklých mlýnů, vesnice Ďolíček, starý sad, nebo obhospodařovaný les). Všechny stromy jsme zaznamenali, a rozdělili do tří kategorií. Stromy budoucnosti, ty, které mají nějaký potenciál do budoucnosti. Jsou mladé a mohou vyrůst. V druhé kategorii jsou stromy přítomnosti, tedy ty, které jsou ve svých nejlepších letech. Jsou vzrostlé a zdravé, sice už neporostou, ale mají před sebou ještě dost času. Poslední kategorii tvoří stromy minulosti. Umírající stromy, nemocné, už staré, nebo mladé ale zastíněné. U všech těchto stromů jsme určovali šíři kmene a v jaké výšce je jejich koruna, jestli v zápoji (průměrná výška korun stromů), nad anebo pod ním. Na základě analýzy vyplněných grafů a s použitím historických map a znalosti historických událostí, jsme se pokoušeli odvodit, jak se společenstvo vyvíjelo za posledních 100 let a jak se bude, pravděpodobně vyvíjet do budoucna.

Rozdělení práce ve skupině

Tomáš Kekrt (16 let): vedení skupiny, vývoj cestní sítě, rozhovory s pamětníky, vodní díla a mlýnské stavby

Jakub Jindra (17 let): botanický průzkum a vývoj lesních ploch, tvorba map

Martin Liška (15 let): vývoj zástavby, dokumentace současného stavu zástavby

Markéta Baťková (16 let): historie zkoumaného území, spolupráce na vývoji a současném stavu sakrálních staveb, spolupráce na vývoji zástavby, rozhovor s pamětníkem

Adam Weiner (13 let): spolupráce na vývoji cestní sítě, vývoj vodní sítě

Pavel Šimon (13 let): vývoj sítě sakrálních staveb, spolupráce na vývoji zástavby, spolupráce na historii zkoumaného území, spolupráce na rozhovorech s pamětníky, spolupráce na vývoji vodní sítě

Štěpán Řehák (13 let): spolupráce na vývoji zástavby, fotodokumentace

Sebastián Gambaccini (14 let): spolupráce na botanickém průzkumu a vývoji lesních ploch, fotodokumentace

Poděkování

Naše poděkování patří celé řadě lidí, kteří nám s naší prací pomohli. Především místním amatérským badatelům Jiřímu Schierlovi a Ludvíkovi Poláčkovi, kteří nám poskytli důležité informace k historii Dobré Vody, dále Nového Dvora a zaniklé vesnice Ďolíček a také celou řadu historických materiálů. Panu Vackovi za to, že nám poskytl rozhovor o Ďolíčku. Klášteru Trapistů v Novém Dvoře, především bratrovi Prokopovi za vlídné přijetí, technickou pomoc (pitná voda a záchod) a za informace a další materiály o Novém Dvoře. Ondřejovi Simonovi za velkou pomoc při zkoumání Rölleroва mlýna a Richardu Sladkému za pomoc při dokumentaci současného stavu zástavby a tvorbě textů zachycující stavební vývoj vybraných budov. Dále děkujeme Lesům České republiky za povolení stanovat a rozdělávat oheň v zaniklé vesnici Ďolíček.

Nesmíme zapomenout poděkovat premonstrátům z Kláštera Teplá za ubytování a logistickou podporu po dobu expedice. A také kuchyni v základní škole v Teplé za stravování.

Skupina při poradě; Foto: Sebastián Gambaccini

Vývoj zkoumaného území a dokumentace jeho současného stavu

Historie zkoumaného území a jeho širšího okolí

Níže uvádíme časovou osu nejdůležitějších událostí, které se vztahují k námi zkoumanému území. V souvislých textech zvlášť rozvádíme historický vývoj třech nejdůležitějších místních center – obce Dobrá Voda, osady Dolíček a Nového Dvora.

Historická osa

2. pol. 12. st. – Horní povodí Střely získává velmož Jiří z Milevska, přítel Hroznaty.

1193 – Šlechtic Hroznata zakládá klášter v Teplé.

1197 – První zmínka o osadě Teplá.

1232 – Vysvěcení tepelského klášterního kostela.

1233 – První písemná zmínka o Dobré Vodě. Jedná se o darovací listinu Václava I. jeho matce Konstancii, která ještě téhož roku prodala Dobrou Vodu i s okolím premonstrátskému Klášteru Teplá.

1385 – Povýšení Teplé na město.

1429 – Jakoubek z Vřesovic obsadil toužimsko, po něm syn Jan.

1488 – Jiří z Vřesovic prodal toužimské panství Jindřichovi III. Z Plavna.

30. září 1488 (též 29. září nebo 30. srpna) - král Vladislav Jagellonský potvrdil privilegia města Toužimi.

1537 – Téměř celé město Teplá vyhořelo.

1560 - Toužimskému panství patřily vedle 32 vsí také dvě města (Toužim, Krásné Údolí) a jedno městečko (Útvina).

21. května 1570 - Potvrdil městská privilegia císař Maxmilián II. Habsburský.

Kolem roku 1629 – Zaniká vesnice Stará Ves, která ležela na místě dnešního Nového Dvora.

1641 a 1648 – Vydrancování tepelského kláštera Švédy.

1720 – Na území v té době již zaniklé Staré Vsi se začal stavět zemědělský statek (dnešní Nový Dvůr).

1750 – Založení Ďolíčku, který slouží k ubytování pracovníků v premonstrátském barokním statku Nový Dvůr.

1760 – Postavení stáje (ovčína) v Novém Dvoře, která dnes slouží jako dům pro hosty.

1850 – Dobrá Voda se osamostatňuje (přestává patřit pod tepelský klášter).

1854 – Vznik školy v Dobré Vodě.

1908 – Založení okresní nemocnice v městě Teplá.

1909 – Michael Mannl postavil v Dobré Vodě hospodu a velký taneční sál s parketovou podlahou.

1931/32 – Postavení nové kovárny v Dobré Vodě.

1936 – Postavení nové školy v Dobré Vodě. Ve staré vznikla pracovna starosty. O rok později byla škola otevřena.

září 1938 – Mnichovská dohoda.

říjen 1938 – Obsazení Sudet německou armádou.

4. 10. 1938 – Vstup německé armády do Dobré Vody.

září 1939 – Začátek druhé světové války.

7. května 1945 – Toužim byla osvobozena americkými vojáky.

1946 – Odsun německy mluvících obyvatel z této oblasti. Dobrá Voda a část stavení v Ďolíčku je dosídlena Slováci ad.

31. března 1946 – První plánovaný hromadný odsun Němců z Toužimi. Příchod českých a slovenských rodin, hodně z Pelhřimova a z Písecka.

1948 – Zahájen boj proti církvi, zabaven majetek tepelského kláštera komunisty.

1949 – Odchod posledních obyvatel Ďolíčku (pan Vacek a jeho rodina). Od této doby je vesnice neobydlena a postupně chátrá.

1950 – Do tohoto roku patřil Nový Dvůr pod tepelský klášter. Po zrušení klášterů byl znárodněn i Nový Dvůr a začal fungovat jako státní statek.

1950 – Klášter v Teplé byl uzavřen a sloužil jako kasárna.

1960-70 – Zbořeno několik domů v Dobré Vodě a postavení panelového domu, který původně sloužil pro zaměstnance státního statku. Příchod větší části romské komunity do Dobré Vody.

1973 – V Novém Dvoře vypukl velký požár a statek skoro celý vyhořel.

1970-80 – Nový Dvůr přestává fungovat jako statek a postupně chátrá.

1989 – Teplá se stává soukromým podnikatelským sektorem.

1990 – Tepelský klášter opět vrácen církvi.

1998 – Umístění smírčího kříže do Dobré Vody.

30. ledna 1999 – Objevení barokního statku Nový Dvůr trapisty ze Sept Fons. Rozhodnutí opatství postavit nový trapistický klášter právě zde.

květen 2000 – Zahájení stavebních prací v Novém Dvoře.

20. srpna 2002 – Založení kláštera Matky Boží v Novém Dvoře ve svátek svatého Bernarda. Tento rok také vzniklo sdružení Český západ v Dobré Vodě především na pomoc romské komunitě.

25. března 2004 – Otevření noviciátu v klášteře v Novém Dvoře.

2. září 2004 – Posvěcení kostela v Novém Dvoře provedl biskup plzeňské diecéze Mons. František Radkovský.

2009 – Dostavení domu pro hosty v areálu trapistického kláštera v Novém Dvoře.

5. června 2011 – Příjezd Přírodní školy a počátek výzkumných prací.

Foto: Sebastián Gambaccini

Dobrá Voda¹

První písemná zmínka o Dobré Vodě pochází z roku 1233. Jde o darovací listinu Václava I. jeho matce Konstancii. Ta ji ještě téhož roku prodala tepelskému klášteru premonstrátů i spolu s okolím obce. Je tedy možné, že Dobrá Voda vznikla i dříve. V roce 1836 zde bylo 36 domů a 248 obyvatel. Pod obec Dobrá Voda patřil i Nový Dvůr, Ďolíček a jiné okolní vesničky. Obec se rozkládala po rozloze 776 hektarů. V roce 1878 zde bylo 37 domů a 282 obyvatel. Tento rok činil výnos obce 4618 zlatých. Místní obyvatelé pracovali především v zemědělství a v hospodářství, chovali koně, krávy, včely, prasata a nejvíce měli ovce. Do roku 1850 Dobrá Voda patřila klášteru Teplá, ale je možné, že lidé odsud i z okolí pracovali v Novém Dvoře i po osamostatnění obce. Roku 1854 zde vznikla škola, do které chodili mj. i děti z Ďolíčku. Tato škola fungovala až do roku 1936, kdy se začala stavět nová, která byla otevřena roku 1937. Ve staré škole vznikla kancelář starosty. Roku 1909 postavil Michael Mannl v Dobré Vodě velký taneční sál s parketami a hostinec. Mezi lety 1931 a 1932 tu byla postavena nová kovárna.

4. 10. 1938 vstoupila německá armáda do vesnice a vojáci zde žili až do začátku války. Během druhé světové války zemřelo 22 mužů z Dobré Vody, pomník jim nebyl postaven. V roce 1945 tu bylo 49 domů a 298 obyvatel. Po konci války a odsunu německy mluvících obyvatel zde zbylo jen 104 lidí, protože většina původních obyvatel byli Němci. Odsun německy mluvících obyvatel z Československa probíhal po skončení druhé světové války, v letech 1945 – 46. V šedesátých letech 20. století bylo v Dobré Vodě zbořeno několik domů, které již nebyly obydleny. V tuto dobu byl také postaven panelový dům, který původně sloužil pro zaměstnance státního statku a kde dnes žije romská komunita. Ekonomická situace i životní podmínky obyvatel se během 70. a 80. let spíše zhoršovaly, výraznou změnu nepřinesla ani změna režimu v roce 1989. Naopak vzrůstala nezaměstnanost, většina dříve obdělávaných polí se postupně proměnila v pastviny nebo zůstala ladem.

V roce 2002 vzniklo v Dobré Vodě z iniciativy trapistů sdružení Český západ. Toto sdružení pomáhá obyvatelům z romské komunity najít práci, rekvalifikovat je, rozvíjet vzdělání jejich dětí i kulturní život obce. Úspěšnost sdružení je mimořádně velká.

Zajímavé je, že německy mluvící obyvatelé Dobré Vody používali, pravděpodobně již od středověku český název obce, už na nejstarších mapách se vesnice nazývala Dobrawod. Dříve byla Dobrá Voda větší než dnes a celkově se až do 2. světové války rozvíjela - byly v ní mj. 2 hostince a škola. Odsun německy mluvícího obyvatelstva, zánik Kláštera Teplá a tedy i hospodářského dvora v Novém Dvoře a celkový vývoj v pohraničí v době socialismu vedl naopak k prudkému úpadku.

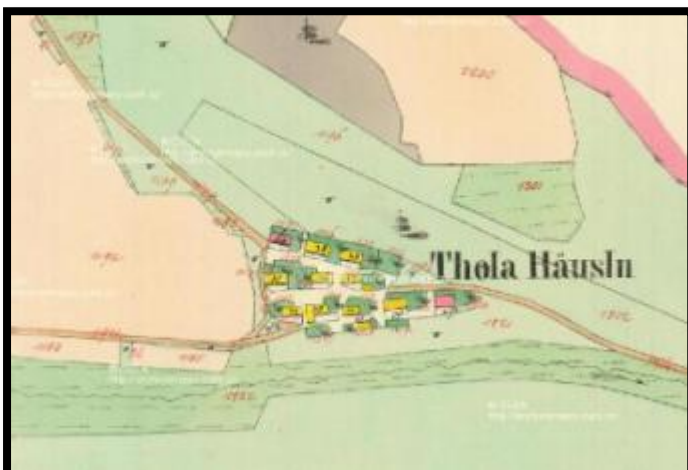
¹ Poláček, Ludvík. osobní konzultace. Klášter Teplá 2011

Vydali bývalí němečtí obyvatelé. *Vzpomínky na Dobrou Vodu*. [s.l.] : [s.n.], 2004.

Město Toužim [online]. 2011 [cit. 2011-06-20]. Dobrá Voda. Dostupné z WWW: <<http://www.touzim.cz/informace-o-meste/mestske-casti/dobra-voda/>>.

Dnes žije v Dobré Vodě necelých 100 obyvatel a z toho je ještě 10-15 chalupářů. Sdružení Český západ zde stále úspěšně funguje, v hrázděném domku provozuje klubové prostory, k dispozici je zde i kaple. Pomáhá se začleněním romské komunity do společnosti, protože romská komunita v Dobré Vodě je docela početná. První romští obyvatelé sem přišli již v rámci dosidlování, ale nejvíc jich přišlo v 60. letech 19. století. Už tenkrát bydleli v panelovém domě a pracovali ve státním statku v Novém Dvoře. V roce 1998 byl v Dobré Vodě umístěn smírčí kříž, který byl nalezen roku 1997 u Stěnské hájovny v lese. Celkově lze konstatovat, že díky podpoře trapistů, sdružení Český Západ, místních obyvatel i celé řadě dalších iniciativ se obec a její okolí opět postupně rozvíjí.

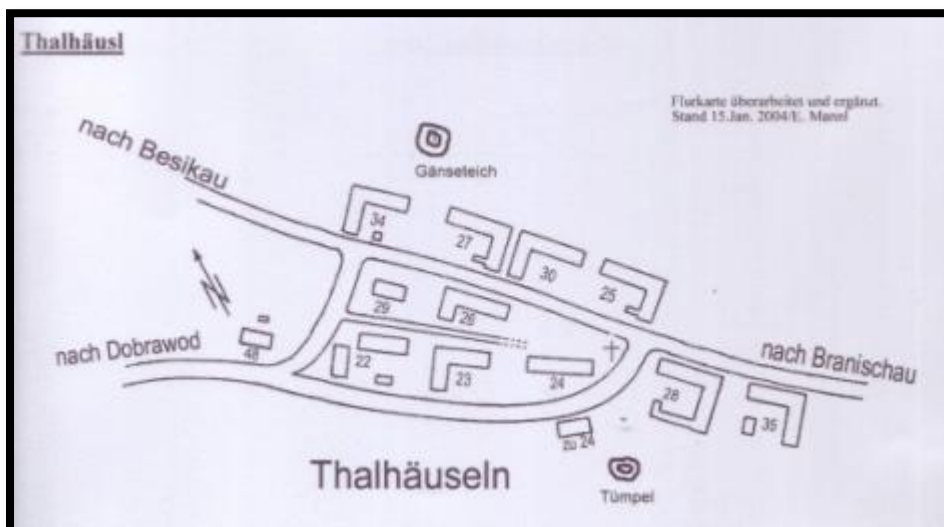
Ďolíček²

Mapa Stablního katastru; Ďolíček

Ďolíček byl založen roku 1750. Tento historický údaj potvrzuje mj. i mapa z doby 1. vojenského mapování, na které ještě Ďolíček zobrazen není. Od jeho založení patřil pod Dobrou Vodu. Nejdříve sloužil jako osada pro pracovníky v Novém Dvoře, který patřil premonstrátskému klášteru v Teplé. Při vzniku tu bylo celkem 12 domů, z toho jen 2 kamenné

(nespalitelné – na mapě Stablního katastru označené žlutě), ostatní byly ze dřeva. Tato vesnička se tedy živila zemědělstvím a hospodářstvím. Lidé odtud měli svá políčka a k tomu ještě pracovali v Novém Dvoře. Jak se vesnice postupem času vyvíjela, vznikaly zde i statky. V roce 1878 tu bylo 11 domů a v roce 1945 jich bylo 12. Jedná se ale o počet čísel popisných, takže je možné, že jednotlivých staveb zde bylo více. V okolí obce byly pravděpodobně od 19. století dva rybníky.

Rybníky Gänseteich a Tümpel; Vzpomínky na Dobrou Vodu, 2004

V roce 1946 zde proběhl odsun německy mluvících obyvatel. Tím pádem z Ďolíčku odešli všichni původní obyvatelé. V tomto roce také proběhlo dosidlování, ale mnoho lidí sem nepřišlo. Mezi příchozí patřil i pan

Vacek, se kterým jsme vedli rozhovor. Dozvěděli jsme se, že do Ďolíčku přišel roku 1946 s rodinou jako malý kluk. Do školy chodil do Dobré Vody. Bydleli v domě s č. p. 34. Pan Vacek

² Schierl, Jiří. osobní konzultace. Ďolíček 2011

Vacek. osobní konzultace. Teplá 2011

Cesta z města [online]. 2007 [cit. 2011-06-20]. Vyprávění o životě v Ďolíčku. Dostupné z WWW: http://www.cestazmesta.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=49&Itemid=61

žil s rodinou v Ďolíčku až do roku 1949. Žili tam později už sami jako na samotě. Po jejich odchodu vesnice, vč. obou rybníků v podstatě zanikla. Na rozdíl od jiných opuštěných obcí v kraji nebyly z důvodu náročného terénu budovy Ďolíčku strženy těžkou technikou a tak byly jen postupně rozebírány na stavební materiál a chátraly. Dokazuje to i letecký snímek z padesátých let 20. století, kde jsou domy bez střech.

Nový Dvůr³

Ve středověku byla na místě Nového Dvora vesnice jménem Stará Ves. Od roku 1233 tato ves také patřila pod Klášter Teplá. Uvádí se, že tato vesnice zanikla během třicetileté války, při níž byla zničena Švédy. Je také možné, že byla již dříve zničena husity, protože už v roce 1629 není Stará Ves mezi ostatními majetky kláštera uváděna. Kolem roku 1720 byl na místě Staré Vsi postaven statek, který byl roku 1750 přebudován na rozsáhlý barokní Nový Dvůr. Měl pravidelný čtvercový půdorys (75 m x 75 m) a sloužil k hospodářským účelům tepelského kláštera. To bylo provedeno za tepelského opata Hieronyma Ambrose. Mimo jiné se stal poutním místem pro věřící. Nový Dvůr fungoval také jako letní sídlo pro opaty z tepelského kláštera, proto architektonické provedení hlavní budovy více připomínalo menší zámek, součástí byla i kaple. V Novém Dvoře pracovali také lidé z okolí, především z Dobré Vody a z Ďolíčku. Takto Nový Dvůr fungoval až do roku 1950, kdy byl Klášter Teplá zrušen a Nový Dvůr se vším zázemím a okolními polnostmi přešel pod správu státního statku, kde chovali např. koně. Statek zde fungoval do let 1970-80. Poté začal chátrat. V lednu v roce 1973 tu dokonce vypukl veliký požár, po kterém statek skoro celý vyhořel. Po dobu dalších třiceti let se dvůr proměnil v pouhé ruiny, okolní cesty zarostly a okolní krajina, s výjimkou občas využívaných pastvin zpustla.

Změnu přinesl až konec dvacátého století, kdy sem přišli trapisté, jeden z nejpřísnějších řádů římskokatolické církve z Francie. Ti se rozhodli postavit svůj nový klášter právě zde a v rámci výstavby i zrekonstruovat většinu budov bývalého dvora. Tak se tedy začalo s rekonstrukcí původního barokního statku. Tu řídil Jan Soukup a dominantou nynějšího kláštera se stal moderní minimalistický kostel, postavený dle návrhu britského architekta Johna Pawsona.

³ Poláček, Ludvík. osobní konzultace. Klášter Teplá 2011

Klášter Nový Dvůr [online]. [cit. 2011-06-20]. Historie zakládání kláštera. Dostupné z WWW: <<http://www.novydvor.cz/cz/history.html>>.

Pochod havrana Kryštofa [online]. 15. 4. 2008 [cit. 2011-09-07]. Nový Dvůr. Dostupné z WWW: <<http://www.pochoduterskehohavranakrystofa.estranky.cz/clanky/zajimavosti/novy-dvor.html>>.

Krátká historická osa trapistického kláštera

Léto-podzim 1991 - Příchod prvních Čechů do opatství Sept-Fons ve Francii

Léto 1998 - První z příchozích skládají slavné sliby; rozhodnutí založit klášter v České republice

30. ledna 1999 - Objevení zchátralého barokního statku Nový Dvůr, květen 2000 zahájení stavebních prací

21. března 2001 - Položení základního kamene kostela ve svátek svatého Benedikta

20. srpna 2002 - Založení kláštera Matky Boží v Novém Dvoře ve svátek svatého Bernarda

26. ledna 2003 - První slavné sliby ve svátek našich zakladatelů, svatých Roberta, Štěpána a Albericha

25. března 2004 - Otevření noviciátu, první udělení hábitu ve svátek Nanebevzetí Panny Marie

2. září 2004 - Posvěcení kostela, provedl biskup plzeňské diecéze Mons. František Radkovský

Dnes tedy v Novém Dvoře funguje trapistický klášter, který je z části uzavřen veřejnosti. Při rekonstrukci Nového Dvora objevili trapisté stropní fresky Eliase Dolehopfa, ze kterých zůstala jen část. V roce 2009 byl dostaven dům pro hosty, v budově z roku 1760, která dříve sloužila jako stáj. Trapistům patří velká území (louky a pastviny v okolí kláštera s přilehlými lesy). Vlastní dokonce ovce a půjčují si krávy. Vyrábějí hořčici a tu také prodávají.

Foto: horydoly.cz

Trapisté

Řád cisterciáků přísné observance (nazývaný Trapisté) patří do římskokatolické církve a je to jeden z nejpřísnějších řádů na světě. Řád vznikl v 17. století v klášteře La-Trappe ve Francii. Řehole svatého Benedikta a cisterciácká tradice v sobě vyváženě pojí společný život a nezávislost, práci a modlitbu, chudobu, avšak nikoli nouzi, ticho, prostor a přísnou samotu, jež umožňují směřovat k Bohu v bratrské atmosféře. Do České republiky přišli tito mniši roku 1999 z opatství Sept-Fons ve Francii. Tento řád není na nikom závislý, dokáže si na sebe vydělat sám např. prodejem hořčice a marmelády nebo prací v lese. Trapisté začínají svůj den ve tři hodiny ráno a končí jej v osm večer.

Řád cisterciáků určitě ovlivnil vývoj krajiny a to třeba obnovováním alejí nebo stavbou nových sakrálních staveb, zejména kostela a spoustou dřevěných i kamenných křížků. Mimo jiné jsou mniši velice přátelští a jejich výše zmíněný způsob života je nesmírně zajímavý. Trapisté nám poskytli po dobu našeho výzkumu neomezený přístup na WC, pitnou vodu a několik informací. Jako výraz díků jsme jim pomohli při prosekávání porostu kolem mladých smrků.

Historický vývoj a současný stav jednotlivých krajinných složek zkoumaného území

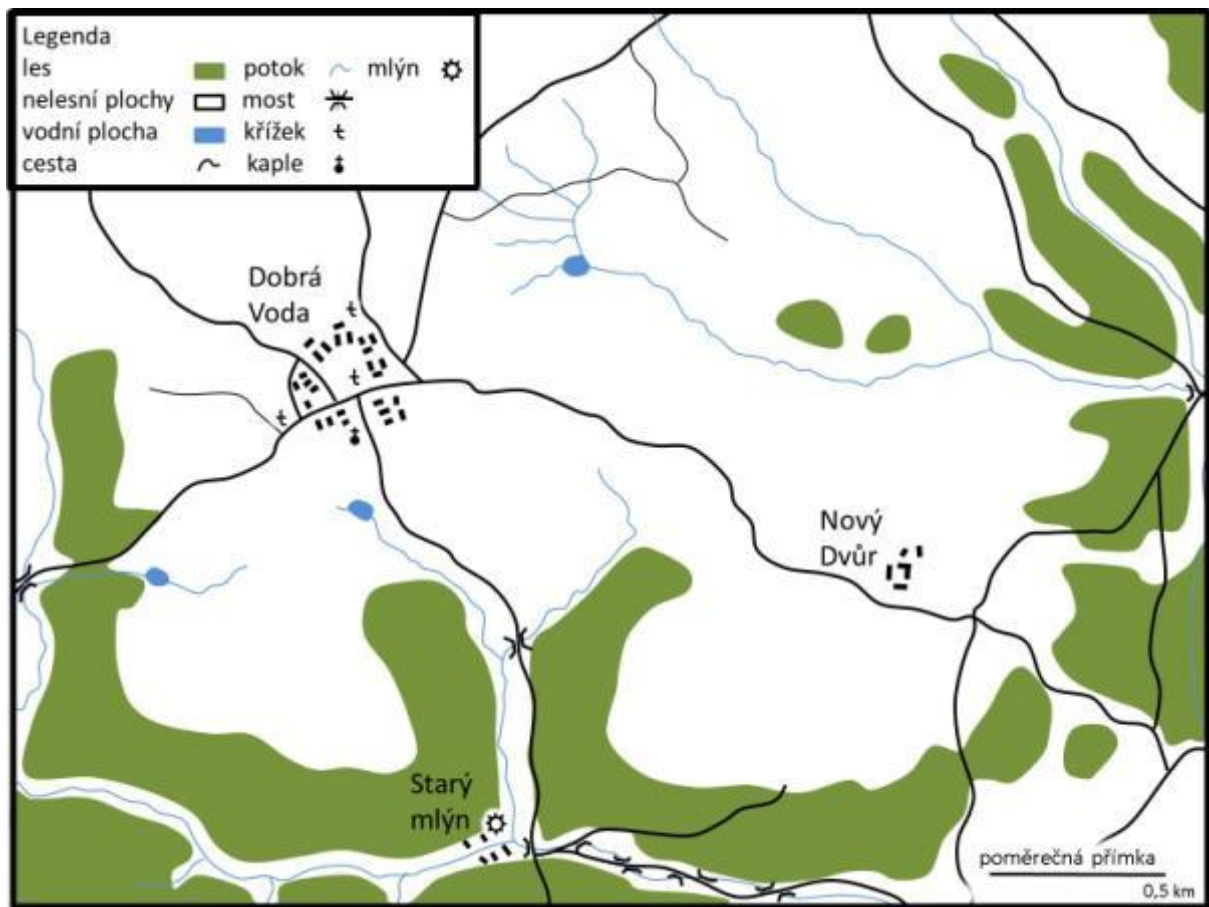
Následující texty zachycují, jak se během posledních cca 200 let měnil ráz krajiny z hlediska krajinného pokryvu, struktury vodní a cestní sítě, sítě sakrálních staveb a rozsahu a typu zástavby. Navazují na sérii našich map zachycujících vývoj zkoumaného území od roku 1820 do současnosti, které uvádíme na začátku této kapitoly.

U každé z těchto složek je pak na základě našeho terénního průzkumu charakterizován jejich současný stav. Na ten navazují tabulky a fotografie v přílohách, které shrnují všechna důležitá data z terénních průzkumů a mohou se stát i východiskem pro případnou další práci v oblasti.

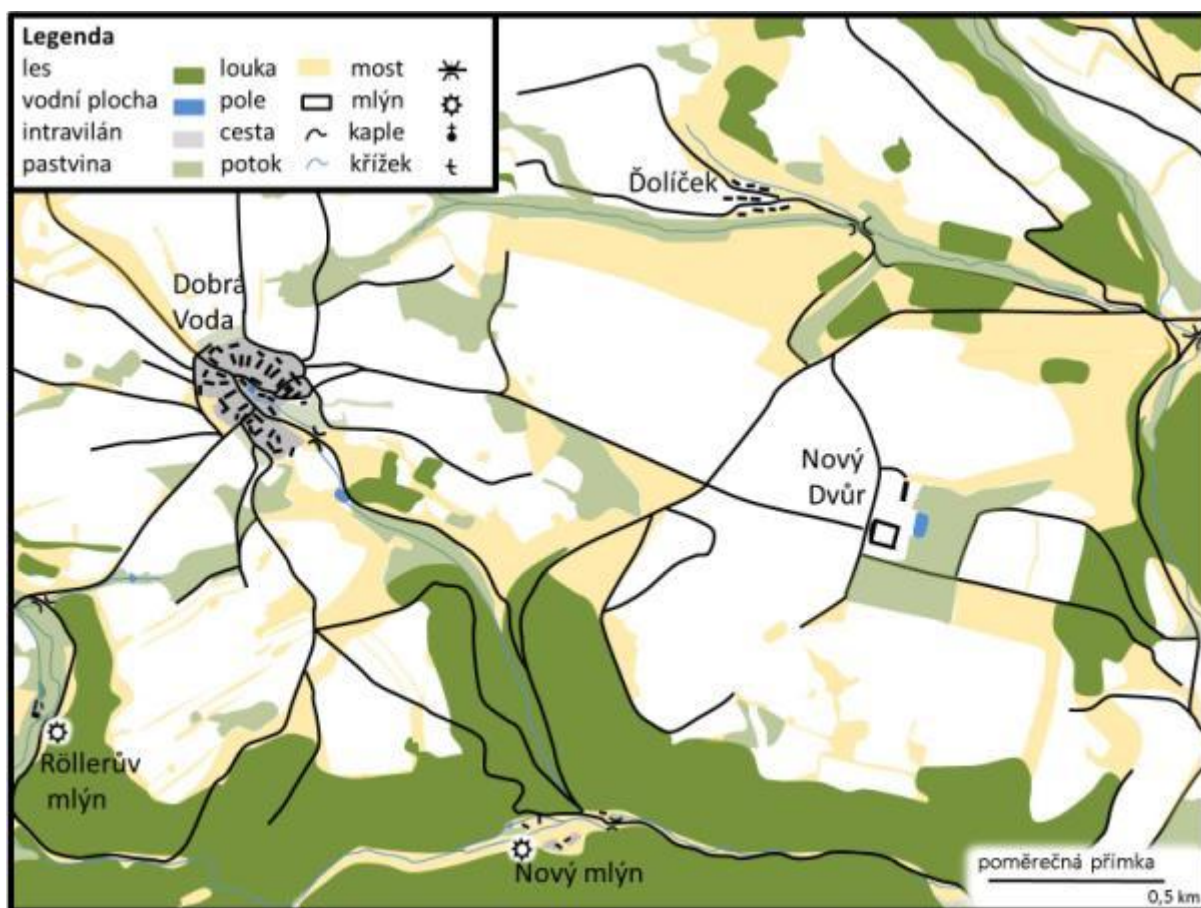

Skupina se přesouvá; Foto: Sebastián Gambaccini

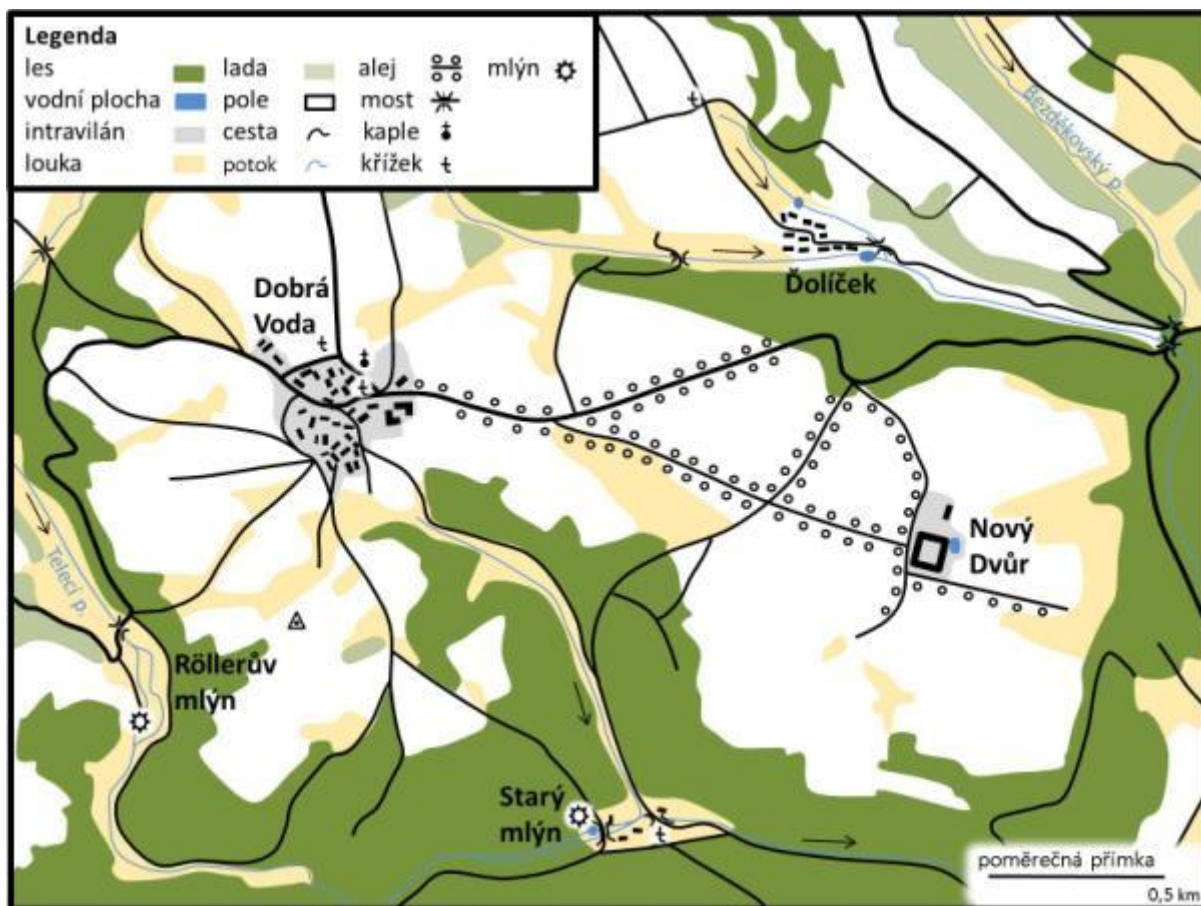
Vývoj zkoumaného území, zachycený na překreslených mapách

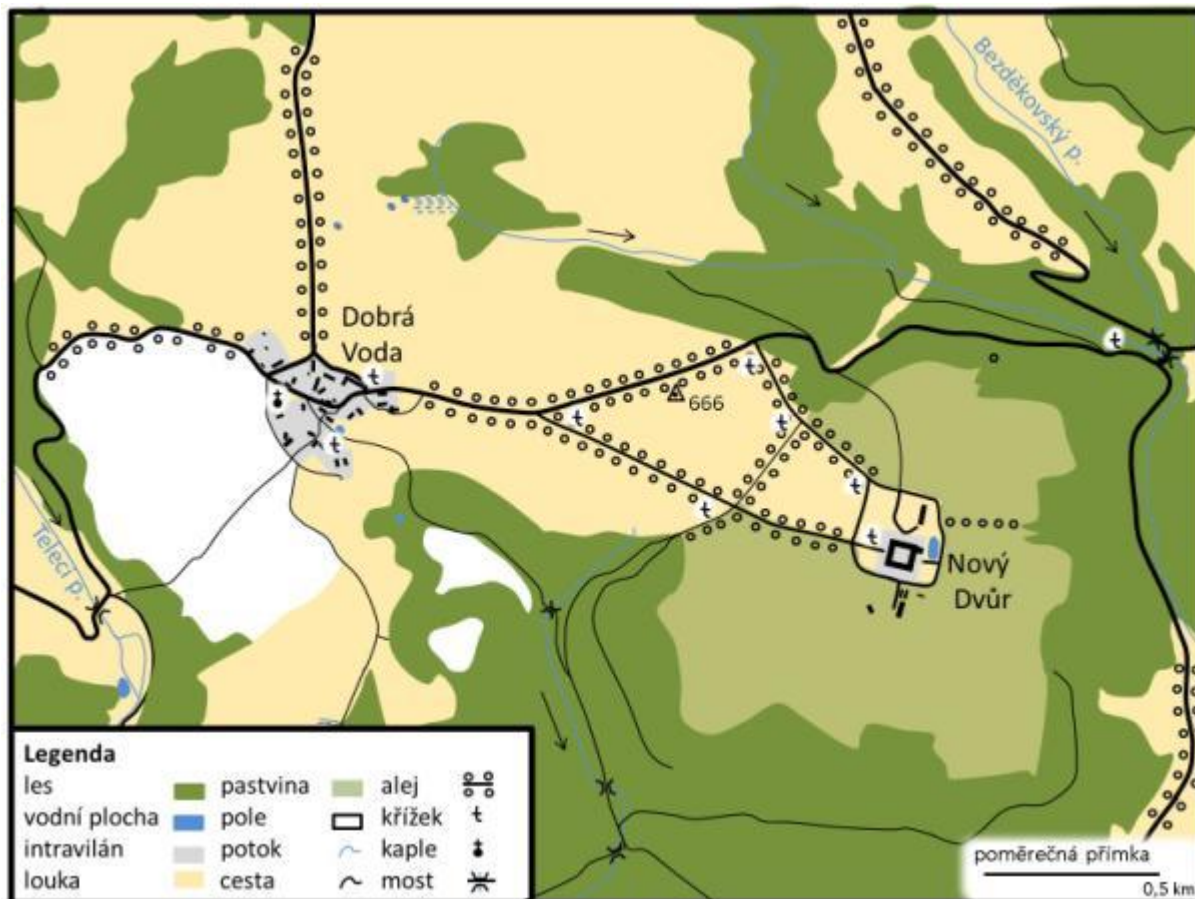
První vojenské mapování (1780 – 1783)

Stabilní katastr (1824 – 1843)

Třetí vojenské mapování (1877 – 1880)

Současnost (2011)

Vývoj krajinného pokryvu lesních a nelesních ploch

Vývoj krajinného pokryvu v okolí Dobré Vody

První vojenské mapování

Na prvním vojenském mapování se dají rozlišit pouze dva typy společenstev. A to les a nelesní společenstva (pole, louka, pastvina se nedají navzájem rozlišit). Mezi nimi jasně převládají nelesní plochy. Zabírají všechny rovné plochy. Největší lesní celek je jižně od Dobré Vody na svazích potočního údolí Telecího potoka, i potoka tekoucího z Dobré Vody a vlévajícího se do Telecího potoka u Starého mlýna. Dále se zde nachází více menších celků, spíše remízků, na východ od Dobré Vody. Také jsou převážně u potoků na svazích údolí. Ale některé sahají podél cest i dál.

Mapa Stablního katastru (1824-43)

Na Stablním katastru (1824-43) se už dají rozlišit typy nelesních celků. Ze všech převládají pole, která se pravděpodobně rozšířila kvůli klášternímu statku. Ten byl funkční na tomto mapování. Druhé společenstvo zabírající nejvíce plochy jsou lesy. Ty se od předchozího mapování jen trochu rozšířily. Les okolo Telecího potoka se trochu roztáhl, ale zůstal, kde byl. Malé lesní celky na východě zůstaly stejné, jen se trochu přeskupily (což může být zapříčiněno i nepřesným mapováním). A vznikl podlouhlý les na pravém břehu Bezděkovského potoka. O zbytek plochy se podělily pastviny a louky téměř stejným dílem (trochu převažují louky). Pastviny jsou úzké, podlouhlé a zabírají okolí potoků, nebo i cest. Pro louky toto už není pravidlem, ale také jsou často podél cest.

Třetí vojenské mapování

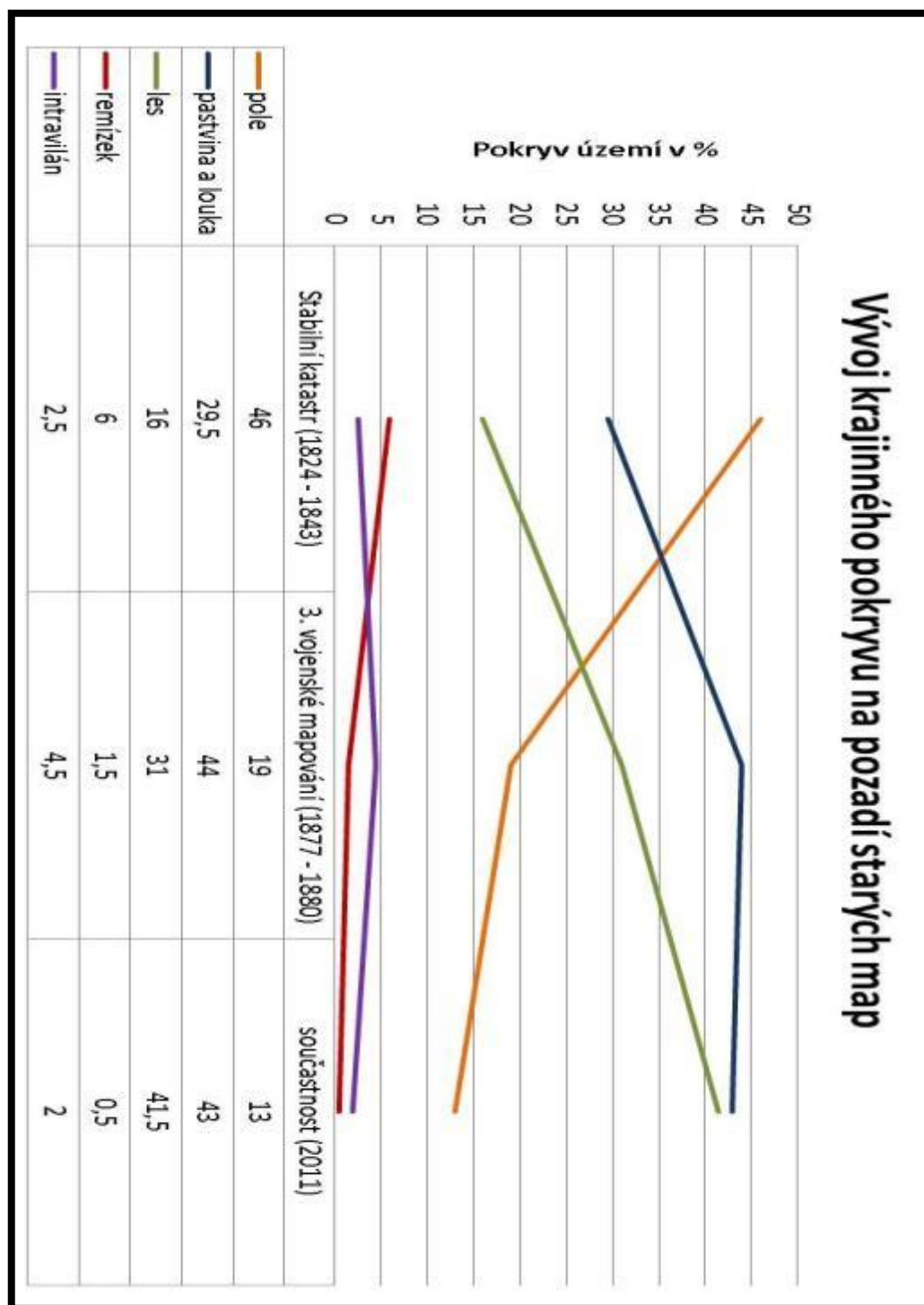
Na tomto mapování opět zabírají nejvíce plochy pole, ale už to není tak jednoznačné vítězství jako na minulých mapováních. Lesy se jim svou rozlohou blíží. Celkově se zvětšila jejich plocha a jednotlivé lesní celky se roztáhly do všech stran. Nejvíce se roztáhl největší celek okolo Telecího potoka. Protáhl se podél vody k severu po celé délce zkoumaného území. Severně, skoro až k Dobré Vodě, se protáhl jeho střední výběžek. Menší lesní celky na východě se spojily v jeden, a ten se protáhl na jih, kde se spojil s předchozím celkem. Jeho severní výběžek podél Bezděkovského potoka se stáhl a jako by se zpátky odrazil a protáhl okolo potoka pod Ďolíčkem a dál za něj. Dále vznikly dva remízky v okolí Ďolíčku. Louky a pastviny se celkově zmenšily, tentokrát převládají louky. Pastviny se vyskytují téměř jen v okolí Bezděkovského potoka a potoka pod Ďolíčkem a u Röllerova mlýna. Louky si svou polohu u obce zachovaly.

Současnost

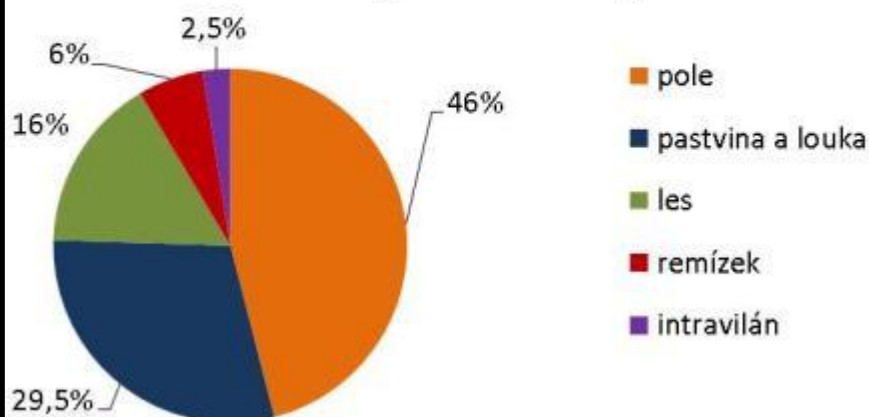
Od třetího vojenského mapování do současnosti proběhlo nejvíce změn. Oblast ztratila obyvatele, a tak nebyl, kdo by obdělával pole, a tak dnes zabírají minimální plochu. Z neobdělávaných polí se staly louky, a ty dnes zabírají největší plochu. Druhé jsou lesy, které se opět, tentokrát ale mnohem víc, rozšířily. Louky se přestaly udržovat a začaly zarůstat. Lesy nabyly do všech směrů, a z příkrých svahů potočních údolí se roztáhly do okolí. Zabraly i okolí potoků, které byly do té doby loukami. Kromě obecného rozšíření došlo k největší změně v Ďolíčku. Vesnice zarostla, a tak veškerá její plocha zarostla náletem. Jeden remízek nad Ďolíčkem se rozšířil podél protékajícího potoka a spojil se lesem v Ďolíčku. Pastviny zabírají druhou nejmenší plochu před poli. Rozkládají se jen na pozemcích trapistického kláštera, který zde chová ovce a krávy.

Vývoj krajinného pokryvu – shrnutí

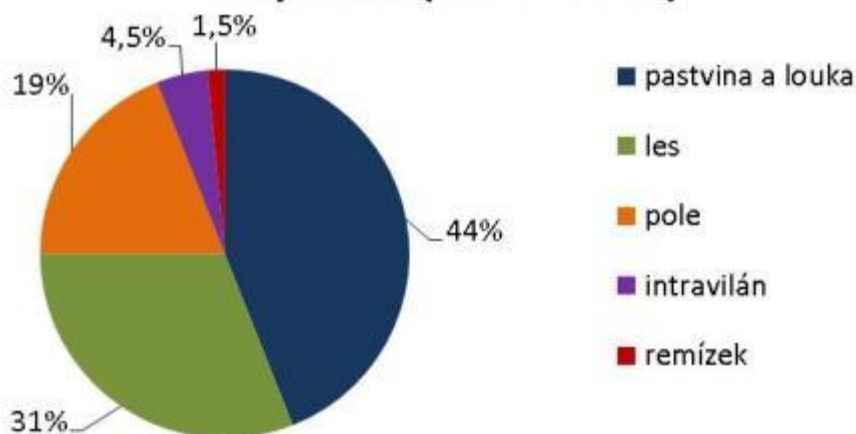
Následující grafy zachycují poměr jednotlivých typů ploch v námi zkoumaném území v době Stablního katastru (1820), 3. vojenského mapování a v současnosti. Je dobře patrné, k jak zásadní změně v poměru ploch došlo v době po 2. světové válce v návaznosti na výše zmíněné historické události.

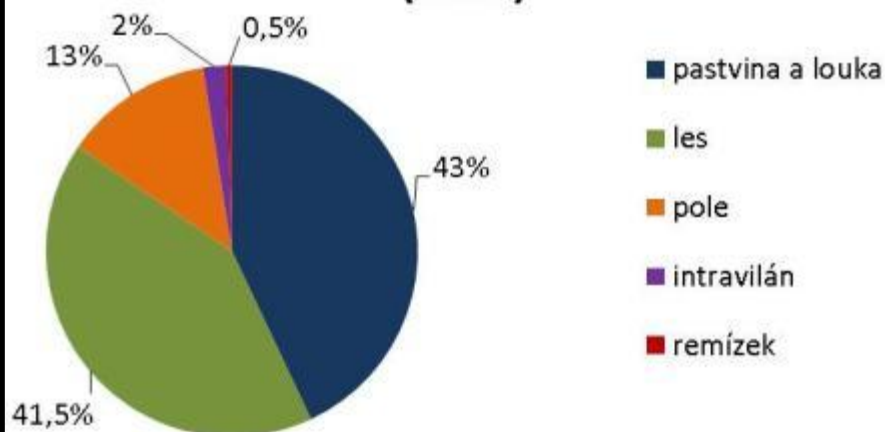
Krajinný pokryv za Stablního katastru (1824 - 1843)

Krajinný pokryv za 3. vojenského mapování (1877 - 1880)

Krajinný pokryv v současnosti (2011)

Současný stav krajinného pokryvu, výsledky botanického průzkumu

Dnes lesy v okolí Dobré vody a Ďolíčku zabírají přibližně jednu třetinu plochy v naší zkoumané oblasti. Obepínají zkoumanou oblast ze tří stran, jen severní je volná. Pokrývají svahy vytvořené potoky, které se zařizly hluboko do terénu. Jsou tvořeny převážně smrky. Borovice tvoří malou příměs, ale místy převládá. Modřín tvoří také malou příměs převážně na okrajích lesů, na kterých se ale vyskytují i jiné stromy. Nejčastější strom je zde javor a bříza bělokorá. Tyto náletové dřeviny tvoří porosty i na jiných neudržovaných společenstvech (na př.: okolí cest). Dále tvoří příměs na okrajích lesů topol, místy vrba a jasan nebo ojediněle buk nebo dub. Všudypřítomný jeřáb tvoří příměs převážně v keřovém patře. Vyskytuje se na okrajích lesů a na světlinách, ale ne přímo v lese. Tam ho zastupují mladé semenáčky javoru. Na světlinách je vždy jeřáb, javor a bříza, občas jasan. Podrost se v lese téměř nevyskytuje, protože pod smrky není dostatek světla a je potlačen silným smrkovým opadem, který se špatně rozkládá. Ale na okrajích přece jenom roste tráva s bršlicí nebo kakostem, poblíž vody pak roste i kapradina. Keřové patro už je častější a je tvořeno většinou bezem hroznatým v lese a bezem černým na okraji. Tam se ojediněle vyskytuje i růže šípková. V lese jsou časté smrkové školky. Ale ty většinou nejsou tvořeny jen smrkem, ale je v nich velká příměs javoru, břízy, místy topolu a ojediněle buku nebo dubu. V lesních celcích se občas vyskytuje i jiné společenstvo, malá bučina, nebo doubrava. Je zde na vlhkých místech i několik olšin.

Druhý největší biotop ve zkoumané lokalitě je louka. Jsou to bývalá pole, která se pro nedostatek zemědělců stala loukami. Tvoří je zejména trávy a obyčejné luční kvítí na př.: kopretina, zvonek, jestřábník pomerančový, a další. Louky, které jsou dnes pod vlastnictvím trapistického kláštera, jsou užívány jako pastviny pro ovce a krávy. Pole je zde jen jedno malé, na kterém se pěstuje obilí.

Porosty v okolí potoků jsou mimo lesy tvořeny převážně vrbou a olší s příměsí břízy bělokoré a jasanu, místy topolu nebo javoru. Keřové patro je většinou zastoupeno vrbou, ojediněle bez černý nebo růže šípková. Podrost tvoří starček, kakost, bršlice, kapradina nebo sítina. Ve zkoumaném území je také několik mokřadních společenstev. Na podmáčených loukách roste hlavně skřípina a sítina nebo pcháč bahenní, ale také chráněný, blíže neurčený druh suchopýru a prstnatce. Dále jsme našli jedno už výše popsané mokřadní společenstvo v lese tvořené olší.

Dále se ve zkoumané oblasti nachází tři zaniklé rybníky. Zaniklý rybník u Ďolíčku si je podobný s rybníkem u Starého mlýna. Jejich dna jsou tvořena skřípinou, sítinou, starčkem, bršlicí a kerblíkem, s příměsí ruderalů. U mlýnského rybníka jsou olše, vrby a ojediněle smrk. Širší okolí tohoto rybníka zabírá převážně olše s příměsí vrby, javoru a břízy bělokoré, ojediněle topolu. Dále pak, jelikož se lokalita nalézá ve smrkovém lese, je zde podstatná

příměs smrku. Obzvláště v oblasti náhonu, kde je smrková školka s příměsí javoru a břízy bělokoré. Podrost tvoří zejména mladé javory, několik bezů hroznatých a ruderaly. Dno zaniklého rybníka u Rölleroва mlýna se liší od předešlých tím, že v něm stojí voda. Proto se v jeho středu vyskytuje jen ostřice, na okraji vody je skřípina a sítina. V těsném okolí rybníka je malina a kopřiva dvoudomá se svízelem přítulou, dále několik olší a vrba. Ruiny zaniklého mlýna zaplňují převážně kopřivy dvoudomé a svízel přítula spolu s jinými ruderalními rostlinami. Ve stromovém patře převládá olše s příměsí vrby. Ojediněle bříza bělokorá a smrk. Keřové patro tvoří převážně ostružina, růže šípková a bez černý.

Stromové patro v ruinách zaniklého Ďolíčku tvoří v jádru stromy vysazené na zahradách. Tedy javor, vrba jíva a ojediněle třešeň nebo jabloň. Mladé stromové patro zde tvoří javor a jilm, ještě mladší jsou jeřáby a skupina jasanů. Keřové patro tvoří hlavně bez černý a pámelník, ale je zde i růže šípková a šeřík. V podrostu převažují ruderalní druhy, ostružina nebo chmel. Blízké okolí vesnice, bývalé pole a pastviny, dnes pokrývá smíšený les. Svah k bývalému rybníku zabírá březový háj. Okolí vesnice je les, tvořený hlavně javorem, dále břízou bělokorou, smrkem, borovicí ojediněle jilmem, dubem. U vody s příměsí olše a vrby. Podrost tvoří ruderaly, bez černý, pámelník a ostružina. Nový les na svahu mezi cestou a potokem nad vesnicí je tvořen břízou s příměsí topolu a borovice, u vody olše. v podrostu je bez hroznatý. Nad Ďolíčkem je zaniklý jablečný sad s několika třešněmi.

Podrobný průzkum vybraných společenstev

Na vybraných, vzájemně odlišných lokalitách, jsme prováděli podrobný botanický průzkum a zaznamenali i věkovou a druhovou strukturu dřevinné složky společenstev. Poté jsme na základě tohoto průzkumu odhadovali minulý a budoucí vývoj těchto lokalit.

Okolí zaniklého Starého mlýna jižně od Dobré Vody.

Analýzu porostů jsme provedli podél zaniklého mlýnského náhonu Starého mlýna. Mladý smíšený les, ve kterém jsou ze vzrostlých stromů jasan, nejpočetnější jsou malé olše.

Mezi stromy budoucnosti jsou zde smrky, javory, jilm a olše. V tabulce současnosti jsou břízy, jasan, olše smrk a vrba jíva. V tabulce minulosti nejsou žádné stromy, protože je to mladý porost.

Předpokládaný vývoj. Náhon byl ještě za doby svého fungování zpevněn vysazeným jasanem, olšemi a třešní. Později - po zániku mlýna - začal zarůstat náletovými dřevinami, zejména olší, ale také břízou a smrkem. Bříza postupně skoro odumřela a počet olší se hodně zvýšil. V budoucnu na suchých stanovištích pravděpodobně olše ustoupí před smrkem a na vlhkých zůstane olše.

Březový háj

Březový háj najdeme na svahu na okraji rozvalin zaniklé vesnice Ďolíček. Dříve se zde pravděpodobně nacházela pastvina. Břízy se vyskytují ve všech stádiích (t. j. budoucnost, přítomnost i minulost). Nejvíce stromů patří mezi stromy přítomnosti. Kromě bříz jsou zde zastoupeny i topoly, javory a na kraji vrba a jasan. K stromům budoucnosti patří podle nás na zkoumané lokalitě javory, několik bříz a dva topoly. Minulost je zastoupena několika břízami, topolem a jeřábem.

V minulosti bylo na místě háje volné prostranství, které začalo zarůstat jeřáby, jež později, ale již v mladém věkovém stadiu, vytlačily břízy. Břízy se postupem času rozrostly a zůstaly tak až do současnosti. Protože je v podrostu mnoho malých náletových javorů, předpokládáme, že za několik let javory přerostou na nedostatek světla citlivé břízy a vytlačí je, takže bude převažovat porost javorů klenů.

Kopeček

Vyvýšenina, která se nachází v blízkosti zbytků po zbořené vesnici Ďolíček. V minulosti asi sloužila jako malý lůmek. Ze vzrostlých stromů jsou zde zejména borovice, břízy, osiky a několik smrků. Stromů budoucnosti je zde hodně, jsou to javory a jasan. Stromy minulosti jsou osika, borovice a bříza.

Dříve byla lokalita beze stromů a po vylidnění Ďolíčku začala zarůstat zejména břízami, borovicemi a osikami. Nyní je kopeček porostlý semenáčky javorů a jasanů. V budoucnu asi javory a jasan přerostou ostatní stromy a tím je zastíní. A později javor vytlačí světlomilný jasan.

Intravilán vesnice Ďolíček

Pozůstatky zahrad mezi ruinami po vesnici Ďolíček. Z budoucnosti je zde hodně jasanů na jednom místě a jilm. V tabulce přítomnosti je hodně javorů s příměsí jeřábu, jilmu, topolu, třešně a vrby jívy. Stromy minulosti jsou jilmy, třešně, jívy a ořech, které zde byly vysazeny na zahradách.

Před tím než byl Ďolíček vylidněn, byly to obhospodařované zahrady, které po vysídlení zpustly a začaly se na nich usazovat náletové dřeviny. Staré stromy ze zahrad odumřou a většinu porostu bude tvořit javor s příměsí jeřábu. Jasan bude postupně zastíněn a vytlačen.

Vodní síť

Vývoj vodní sítě

První vojenské mapování

V okolí Dobré Vody, Nového Dvora a budoucí vesnice Ďolíček historická mapa zachycuje celkem 6 hlavních potoků a 3 rybníky. Jižně od Dobré Vody jsou dva krátké potoky, které se slévají a tečou na jih k Starému mlýnu. Na levém jižním potoku od Dobré Vody je rybník a k pravému potoku vedou tři malé přítoky. Potoky kolem budoucí vesnice Ďolíček v té době nad Novým Dvorem. Tyto potoky jsou delší než potoky na jihu od Dobré Vody. Slévají se a jejich soutok teče do potoka, který vede od severu k jihu. Potok, který teče pod budoucím Ďolíčkem má 4 přítoky a poblíž posledního přítoku je rybník. Potok, který teče nad budoucím Ďolíčkem, nemá žádné přítoky, teče ze severu. Poslední rybník je na jihozápadě od Dobré Vody a teče k němu soutok dvou mini potůčků.

Stabilní katastr

Přibýly rybníky (např. rybník v Nového dvora) a rybníky, které už byly v 1. vojenském mapování se nezměnily a tři přibýly, celkem jich mapa zachycuje 6. Hlavních potoků je 5, ale mají méně přítoků. Jižně od Dobré Vody potok začíná rybníkem, který teče na jih a vlévá se do dolního potoka. Dolní potok teče od jihozápadu na jih. Jeden z rybníků je blízko od soutoku potoků se začínajícím rybníkem a dolního rybníka (levá strana). Na jihozápadě je malý rybníček a na východě také. I kolem rybníčku byly cesty (napajedlo pro dobytek). U Nového Dvora vznikl nový rybník a ten sloužil (také) jako napajedlo pro dobytek. Potoky na severovýchodě zůstávají stejné jako při 1. vojenském mapování, ale v té době tekly kolem vesnice Ďolíček a nebyl tam rybník ani přítoky. Potok, který teče jen z části na zmapovaném území, je na severozápadě a teče od severu k jihu.

Třetí vojenské mapování

Třetí vojenské mapování zachycuje o jeden přítok méně než Stabilní katastr, zachycuje tedy pět potoků. Dnes zde protéká Telecí potok s přítokem od Dobré Vody, Bezděkovský potok a potoky stékající se pod Ďolíčkem. Z rybníků zbyl jen jeden. Patřil klášteru a byl využíván pro napájení dobytka.

Současný stav vodní sítě

V okolí Dobré Vody, Nového Dvora a Ďolíčku je dnes dohromady 6 potoků. Západně od Dobré Vody teče ze severo-západu na východ Telecí potok, který je na námi zkoumaném území nejdelší. U Starého Mlýna se do Telecího potoka vlévají dva další. První potok přitéká z jihu a druhý ze severu. U cesty k Branišovu teče ze severu na jih Bezděkovský potok. Pod Ďolíčkem teče ze západu na východ potok, který pramení severo - východně od Dobré Vody a vlévá se do Bezděkovského potoka. Na východě od Ďolíčku pramení potok, který teče ze severu a vlévá se do potoka pod Ďolíčkem. Oba velké potoky se stékají mimo zkoumanou oblast. Nalézá se zde dnes jen jeden rybník u kláštera Nový Dvůr pro napájení zvěře.

Vodní díla a mlýnské stavby

Röllerův mlýn

Röllerův mlýn se dnes nachází jihozápadně od Dobré Vody, v rozšířeném údolí Telecího potoka na nekosené louce. Na té je ještě stále patrný náhon, který je dnes porostlý ruderaly a skřipinou. Tento tmavý pás (náhon) se odděluje od potoka a pokračuje přes louku, a končí v zaniklém rybníku se zachovalou hrází. Nízká hladina vody v zaniklém rybníce zapříčiňuje, že je celý zarostlý ostřicí. Po okrajích rybníka se rozkládá skřipina, sítina a kosatec. Hráz je porostlá maliním, ruderaly (hl. kopřivou) a několika vrbami a olšemi. Mlýnský areál je porostlý hlavně kopřivou dvoudomou a svízelem přítulou s příměsí dalších ruderalů. Keřové patro je zastoupeno několika bezy černými a u cesty růží šípkovou. Ve stromovém patře převládá vrba a příměsí olše a břízy, na okraji se smrkem a borovicí lesní. Jeho někdejší příjezdová cesta se napojuje na silnici, která spojuje Teplou a Dobrou Vodu a po které také vede Skokovská stezka.

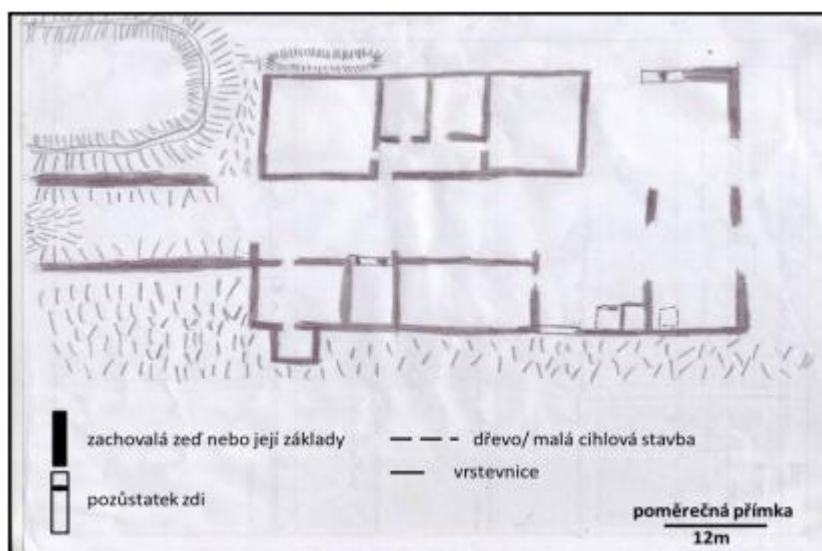
Mlýn je zanesen už na mapě Stablního katastru a je značen jako dřevěný (spalitelný). Musel tedy být postaven někdy po roce 1783. Potom je ještě uveden na mapě 3. vojenského mapování a na katastrální mapě z roku 1954. Na následující mapě z roku 1982 – 1984 už je veden jako opuštěný komplex.

Röllerův mlýn je dnes pouhým pozůstatkem mlýnského komplexu. Střechy všech budov už dávno vzal čas, i tak jejich omítku, dveře, okna apod., zachovaly se pouze mohutné kamenné zdi. Celá mlýnská budova je, na rozdíl od domů v Ďolíčku, poměrně dobře zchovalá. Stojí jak obvodové zdi, tak klenby sklípků. V jedné místnosti jsme našli pozůstatky osy mlýnského kola a pod ním, mimo budovu, jámu na mlýnské kolo. Na blízké hrázi rybníka jsme také objevili uložisko osy mlýnského kola. Z průjezdné stodoly na jižní straně mlýna zbylo pouze několik obvodových zdí. Naproti hlavní části mlýna (mlýnice, světnice a síň) nejspíš dříve stál sklep, chlív a stáj. Vedle bývalé stodoly dosud stojí záchod přibližně z druhé poloviny 20. století. Tento záchod je zastřešen a má kolem sebe dřevěnou ohradu z kůlů. Ve

vnitřku takto vzniklé komůrky jsme objevili uskladněné vápno a cement, obojí v celkem dobrém stavu.

Ve světnici jsme provedli sčítání nátěrů barev a omítky. „Odběry“ jsme udělali u okna a také na stěně. U oken bylo napočítáno 23 vrstev. Pod svrchní vrstvou špinavého vápna vyčnívala „červená hlínka“. Barva, používaná přibližně v době druhé světové války. Naopak na zdi bylo nátěrů jen 19 a jako poslední byl použit červený váleček.

Také jsme zde našli zbytky modrých kachlových kamen, staré okenní sklo, „vojenskou“ postel, dveře s klikou a zámkem od firmy FAB, ale také starší dveře přibližně z doby první republiky. Okna a veškeré přebytečné škvíry v obytné části (světnici) byla vyskládána cihlami. To by mohlo znamenat i se vším ostatním, že tu někdo zhruba do 90. Let 20. století ještě žil.

Nákres Röllerova mlýna na základě publikace...

Röllerův mlýn; Foto: Sebastián Gambaccini

Starý mlýn

Mlýn se nacházel jako Röllervův na Telecím potoce, u soutoku s potokem přitékajícím od Dobré Vody. Okolo soutoku se rozkládá menší rovná plocha, na které stál mlýn i s několika blízkými budovami. Náhon je v terénu stále patrný, část je zarostlá hustým keřovým a mladým stromovým porostem, přibližně jedna polovina je ve smrkové monokultuře s minimem podrostu. Druhá polovina je ve smrkové školce s příměsí javoru a břízy. Rybník je také ještě vidět. V jeho stojaté vodě roste ostřice a na okraji sítina. Na hrázi jsou ruderalní rostliny a starček. Zbytek náhonu za rybníkem je lemován olšemi. Celá oblast mlýna i okolí je porostlá olšemi a vrbami s příměsí břízy, javoru a smrku. Mlýn je zaznamenán na mapách 1. vojenské mapování, Stablní katastr z sr. 1826 – 1836 a na 3. vojenském mapování. Na současné mapě už zakreslen není a už nestojí. Patrné nejsou ani okolní budovy.

Zástavba

Vývoj zástavby ve zkoumaném území

První vojenské mapování (1780-1783)

V období prvního vojenského mapování se ve zkoumané oblasti nachází vesnice Dobrá Voda. V Dobré Vodě je 10 komplexů, které vypadají jako menší statky. Také je zde jeden velký statek (Nový Dvůr), který se nachází na jihovýchod od Dobré Vody a má 5 velkých budov. Tři budovy zde tvoří jeden komplex a další dvě ležící mimo, pravděpodobně sloužily jako stodoly. O vesnici Dolíček zde na mapě není nic, místo něj je zde jen les.

Stablní katastr (1824 – 1843)

Na mapování ze Stablního katastru máme poprvé vidět vesnici Dolíček, která má, ale většinu budov dřevěnou. Celkem tuto vesnici tvoří 11 domů. V Dobré Vodě je tou dobou 22 domů, převážně jsou to statky, které mají jen jednu budovu kamennou nebo cihlovou a ostatní jsou dřevěné. V Novém Dvoře zanikla jedna ze dvou budov, která ležela mimo komplex a za statkem byla vybudována nádržka. Na jihozápadě se nachází Röllervův mlýn a na jihu se nachází Starý mlýn.

Třetí vojenské mapování (1877-1880)

Na třetím vojenském mapování je v Dolíčku stále stejný počet domů, ale pravděpodobně už začali přestavovat ze dřevěných domů na kamenné. V Dobré Vodě to naopak vypadá, že některé domy zanikly a místo nich přibýly nové, které jsou postavené více okolo vesnice.

Nový Dvůr vypadá pořád stejně jako na mapě stabilního katastru. U Röllerova mlýnu a Starého mlýnu se nic nezměnilo.

Mapa z roku 1954

V Dolíčku už v této době pravděpodobně nikdo nežil, protože na ortofotomapě z roku cca 1953 už domy v Dolíčku nemají střechy. Jinak do vesnice ještě před tím to rokem a někdy po třetím vojenském museli přibýt dva nové domy, u dalších byly dodělány stodoly. U Nového Dvora to je stejné jako na mapování ze Stabilního katastru. V Dobré Vodě přibyla spousta domů. Stále zde jsou oba dva mlýny – Röllerův i Starý.

Mapa z roku 1984

Ve vesnici Dolíček je zástavba stále stejná, ale už zde nikdo nežije a domy chátrají. Nový Dvůr je stále stejný a nic se nezměnilo. V Dobré Vodě spousta domů ubyla a už se začíná rýsovat dnešní podoba. Starý mlýn je zde stále zakreslen, ale Röllerův mlýn pouze jako zaniklý. Je ale pravděpodobné, že zakreslení Starého mlýna vycházela pouze z překreslení starších mapových podkladů a tento v tomto období již také neexistoval.

Současný stav

V současné době je vesnice Dolíček zaniklá oblast a stojí zde jen pár zdí ohraničující části domů. V Dobré Vodě je dnes přibližně 22 domů, které částečně začínají chátrat. Místo statku v Novém Dvoře zde dnes stojí Trapistický klášter. Oba mlýny už jsou zaniklé.

Stavebně územní vývoj vesnice Dobrá voda

Vesnici Dobrá Voda můžeme vidět už na prvním vojenském mapování, kde se ve vesnici na okraji nachází dva křížky a dokonce i jedna kaplička. Další křížek se nachází přímo ve vesnici na návsi. Samotná zástavba vypadá tak, že domy se nacházejí spíše na okraji vesnice blízko sebe, takže vytváří kruh okolo zmiňovaného křížku ve vesnici. Domů je zde přibližně 26, ale vypadá to spíše, že to jsou statky tvořené několika budovami.

Na Stabilním katastru je jasně vidět, že většinu vesnice tvoří statky, které mají většinu budov dřevěnou, ale v celém komplexu se nachází vždy alespoň jeden

Budova školy, Dobrá Voda; Foto: Štěpán Řehák

dům zděný. S výjimkou asi dvou statků. Dále se domy ve vesnici nesoustředí tak do kruhu, ale mají už i ve středu vesnice pár dřevěných domů a dokonce i jeden rybníček.

Podle třetího vojenského mapování je vidět, že většina budov, ať statků nebo normálních obytných domů, je stavěna hlavně na jihu vesnice a na severu jich opravdu moc není.

Na mapování z roku 1954 je patrně vidět, že přibylo pár nových budov a to jak statků, tak i obyčejných obytných domů. Domy přibyly hlavně na severovýchodě, kde jsou dva nové statky a dále si myslíme, že i dva obytné domy. A také se zdá, že pár nových domů přibylo i na severozápadě. Na jihu byly u statků přistavovány nové domy nebo příbytky.

Na mapování z roku 1984 je vidět, že některé budovy nebo statky zanikly. Na jihu a severu se u některých statků zbouraly některé budovy. Na západě vesnice úplně na okraji se postavila nová budova, která bude nejspíše jako nová stodola. Také zde stojí i nový panelák, ve kterém dnes žijí romské rodiny. Také zde je nový rybníček ve „středu“ vesnice.

Na dnešním stavu, to je mapování z roku 2006, se nachází přibližně dvacet dva domů, ale je zde na mapě zakreslený i jeden dům, který se nám nepodařilo ve vesnici dohledat a tudíž jsme usoudili, že zaniknul. Bohužel také zaniklo více domů, které byly vidět na mapování z roku 1984, a dnes tam místo nich nic není nebo jsme místo jednoho z nich našli altánek. Zato přibylo pár domů, které jsou ve vesnici více ve středu jako například u rybníčku, který je zde už od mapování v roce 1984.

Současný stav vesnice Dobrá Voda

V současné době je ve vesnici Dobrá Voda okolo dvaceti dvou domů. Ve vesnici je také sdružení Český západ, který ve vesnici pomáhá romské komunitě. Toto sdružení má ve vesnici svou vlastní budovu. Většina domů je v relativně dobrém stavu, až na statky. Většina statků dnes chátrá, hlavně jejich stodoly a přístavby, které k nim patří. Samotné obytné domy jsou v lepším stavu, i když při našem zkoumání jsme narazili na přibližně dva obytné domy poblíž statků, které se pomalu, ale jistě rozpadají. Také jsme zde našli jeden dům, který nemá vůbec žádnou omítku, a jsou mu vidět zdi z cihel. Většinu oken a jedny dveře má zazděné, ale podle zahrady a výzdoby v oknech by se dalo říci, že v něm stále ještě

Budova Českého Západu, Dobrá Voda; Foto: Štěpán Řehák

někdo bydlí. Nejhezčí dům z celé vesnice je škola, která je třípatrová, má světle zelenou omítku a okrasné kytky okolo domu za plotem i před plotem. Dále jsme zde našli dvoupatrový dům s šedou omítkou, který měl malou věžičku na střeše se zvonem. Domníváme se, že by se mohlo v minulosti jednat o malou faru. Ve vesnici se nachází i jeden panelový dům, ve kterém žijí už výše zmiňované romské rodiny a je zde i jeden dům, ke kterému jsme se nemohli dostat, protože měl okolo sebe vysokou betonovou zeď. Zajímavé také je, že jsme na dnešním mapování z roku 2006 našli jeden dům, který má být na okraji vesnice, ale když jsme ho hledali, tak na místě kde měl stát, nic nebylo kromě křoví a pár stromů. Další dům, co nás zaujal, byl bílý rodinný domek, který právě procházel rekonstrukcí a měl sloh ze selského baroka. Tento dům leží na východě vesnice a bohužel se nám nepodařilo zjistit číslo popisné.

Stavební vývoj zaniklé vesnice Dolíček

Na prvním vojenském mapování se vesnice Dolíček ještě nenachází, protože nebyla ještě zbudována. Místo Dolíčku je zde pouze několik málo remízků a louky.

Na Stablním katastru už je Dolíček zaznamenán, ale je tvořen jen několika domy, které jsou postaveny podél cest a na rozcestí. V celé vesnici je asi dvanáct domů. Z toho jsou pouze dva kamenné – jeden ve východním cípu, a druhý je v severozápadním cípu vesnice. Ve vesnici jsou celkem dvě stodoly, které nejsou připojeny k žádnému domu.

Na třetím vojenském mapování to vypadá podobně jako na mapě ze Stablního katastru.

Na mapování z roku 1954 je vidět, že ve vesnici Dolíček přibýlo pár domů. Nové domy přibýly hlavně na západě a jen jedna budova na východě. K budovám byly hlavně přistavovány hospodářské stodoly, seníky atd. Celkově se tedy dá říci, že v tomto období se hlavně staré domy přestavovaly, nebo k nim byly dostavovány nějaké nové přístavky a rozvíjely se tím na statky.

Na mapování z roku 1984 to vypadá opravdu velmi podobně, jako na mapování z roku 1954. Rozdíl je pouze v jedné nové budově, která by musela být dostavěna někdy mezi roky 1954 a 1984, když už byla vesnice opuštěna. Poslední obyvatelé Dolíčku totiž odešli roku 1949. S největší pravděpodobností jde tedy o chybu v mapě a žádná nová budova v tomto období nevznikla.

V dnešní době je Dolíček zaniklá vesnice. Všude okolo rostou hlavně stromy, kopřivy a jiné rostliny. Z budov, které tam stáli, dnes zbývají jen nějaké zdi. Pomocí zdí můžeme určit, kde daný dům, nebo statek stál. Je zajímavé, že všechny domy co zde přetrvaly do dnes, jsou kamenné. Takže vesnice z doby Stablního katastru, kde jsou skoro všechny domy dřevěné, až na dva, musela prodělat značný vývoj. Obyvatelé všechny své domy museli přestavět na kamenné nebo cihlové a přistavovat k nim také stodoly a jiné přístavby.

Dokumentace současného stavu zaniklé obce Ďolíček

Po konečném vysídlení v roce 1949 začal Ďolíček chátrat a nikdo se o něj nestaral, což dalo prostor náletovým dřevinám, které zde dnes rostou. Na dnešních mapováních už nejsou vidět žádné domy, jen nápis „V Ďolíčku“, který by mohl poukazovat, že zde dříve mohla stát nějaká vesnice. Kdybychom se do vesnice vydali a došli k ní přes les a hustý porost, který je všude kolem, tak bychom uviděli pár posledních budov, které tam stále ještě stojí. My jsme zde našli a zaznamenali okolo osmnácti domů, které jsou stále ještě patrné. Našli jsme je jak podle starých map Stablního katastru, který jsme použili místo druhého vojenského mapování, protože jsou si velmi podobné, tak také z mapování z roků 1954 a 1984, první vojenské mapování jsme moc nevyužili, protože Ďolíček zde ještě nebyl. Také jsme zde mapovali podle zbytků zdí u domů, u kterých jsou stále vidět. Většina domů tedy stále ještě stojí, ale jsou to hlavně zdi bez střech, které vytvářejí náhled na to, jak domy v té době mohly vypadat. U některých domů je dnes vidět pouze hromada, ze které čouhá pár cihel. Také jsme zde našli jeden dům, po kterém nám nic nezbylo, jen díra podle které se dá říci, že zde stál a jinak na tom místě není po zaniklé budově nic vidět. Blízké okolí vesnice, tj. plochy, které dříve bývaly poli a pastvinami, dnes pokrývá smíšený náletový les. Západně nad Ďolíčkem je zaniklý jablečný sad.

Obytný dům, Ďolíček; Foto: Štěpán Řehák

Nový Dvůr

Nový Dvůr je zakreslen už na prvním vojenském mapování (1780 až 1783). Na mapě u Nového Dvora je vidět komplex, tvořený třemi domy z toho jeden má ve tvar L. Další dva domy jsou mimo komplex.

Na mapování v letech 1824 až 1843 z doby Stablního katastru jsou budovy Nového Dvora značeny jako kamenné, sjednocené do jednoho čtvercového komplexu. Jeden ze dvou domů mimo čtvercový komplex (ten co byl blíž ke statku) na tomto mapování již není, ale v přibližně stejných místech je místo něj velká nádrž, používaná pravděpodobně jako napajedlo pro skot. Druhý dům je na mapování značen také jako kamenný (nespalitelný).

Během třetího vojenského mapování, které bylo mezi lety 1877, až 1880 se v Ďolíčku dostavovaly nové přístavky k dosavadním budovám. A na katastrální mapě z roku 1984 se

počet a podoba budov v Novém Dvoře nezměnil. Jen z historie víme, že v roce 1950 se stal státním statkem a potom začal chátrat a v roce 1973 dokonce vyhořel při velkém požáru.

Dnešní stav Nového Dvora

Na konci roku 1999 přišel do zkoumaného území řád trapistů. Ti začali v roce 2000 s rekonstrukcí Nového Dvora a jeho přestavbou na klášter. Kostel byl vysvěcen 2. 9. 2002 a v roce 2004 byl klášter kompletně dostavěn, s výjimkou domu pro hosty, který byl zprovozněn až v roce 2009. Klášter je tvořen západním, východním a jižním křídlem. V západním křídle se nachází v 1. patře noviciát a v přízemí je kancelář. Ve východním křídle je napravo kapitula (místo určené ke shromažďování mnichů) a vlevo se nachází skriptorium (místo pro psaní). V jižním křídle se v prvním patře nachází dormitář (dormitář je společenská ložnice mnichů nebo jeptišek) a v druhém patře refektář (jídlna mnichů).

Klášter trapistů v Novém Dvoře; Foto: novinky.cz

Cestní síť

Vývoj cestní sítě

První vojenské mapování

Při 1. vojenském mapování hlavní cesta vedla skrz Dobrou Vodu a tedy spojovala Dobrou Vodu a Nový Dvůr. Od hlavní cesty se odvíjelo pár dalších cest a jedna z nich vedle na jih a spojovala Dobrou Vodu se Starým mlýnem. Mimo zkoumané území cesta směřovala na Klášter Teplá a patrně i na Toužim.

Stabilní katastr

Ve Stabilním katastru přibýly cesty v okolí Dobré Vody, ale většinou byly polní. Potom také vznikly nové cesty u Nového Dvora a u nově vybudované vesnice Ďolíček. Dále narostl počet cest na jihu a u Starého mlýna a jedna cesta k Starému mlýnu byla po tento čas nejspíše hlavní cestou do Dobré Vody.

Třetí vojenské mapování

V tomto období slouží cesta skrz Dobrou Vodu jako hlavní dopravní tepna. Valná většina polních cest zaniká, stejně jako dvě cesty z Nového Dvora na západ. Kolem Ďolíčku cest naopak přibývá, a to severním a jihovýchodním směrem. Také zanikají některé cesty vedoucí ke Starému mlýnu.

Cesta severně od Dobré Vody; Foto: S. Gambaccini

Současný stav cest

Dobrá Voda

V současnosti je cest hodně a většinou jsou spojovací. Hlavní cesty v okolí Dobré Vody jsou obrostlé alejemi a spojují Dobrou Vodu a Nový Dvůr. Z Dobré Vody vedou i lesní cesty, které se mohou napojovat i na hlavní cesty. C6 a C9 (viz mapa, str. 42) jsou klíčové a to protože spojují Dobrou Vodu s východními a severními obcemi a C10 spojuje západní obce s Dobrou Vodou. Přes C6 vede Skokovská stezka.

Ďolíček

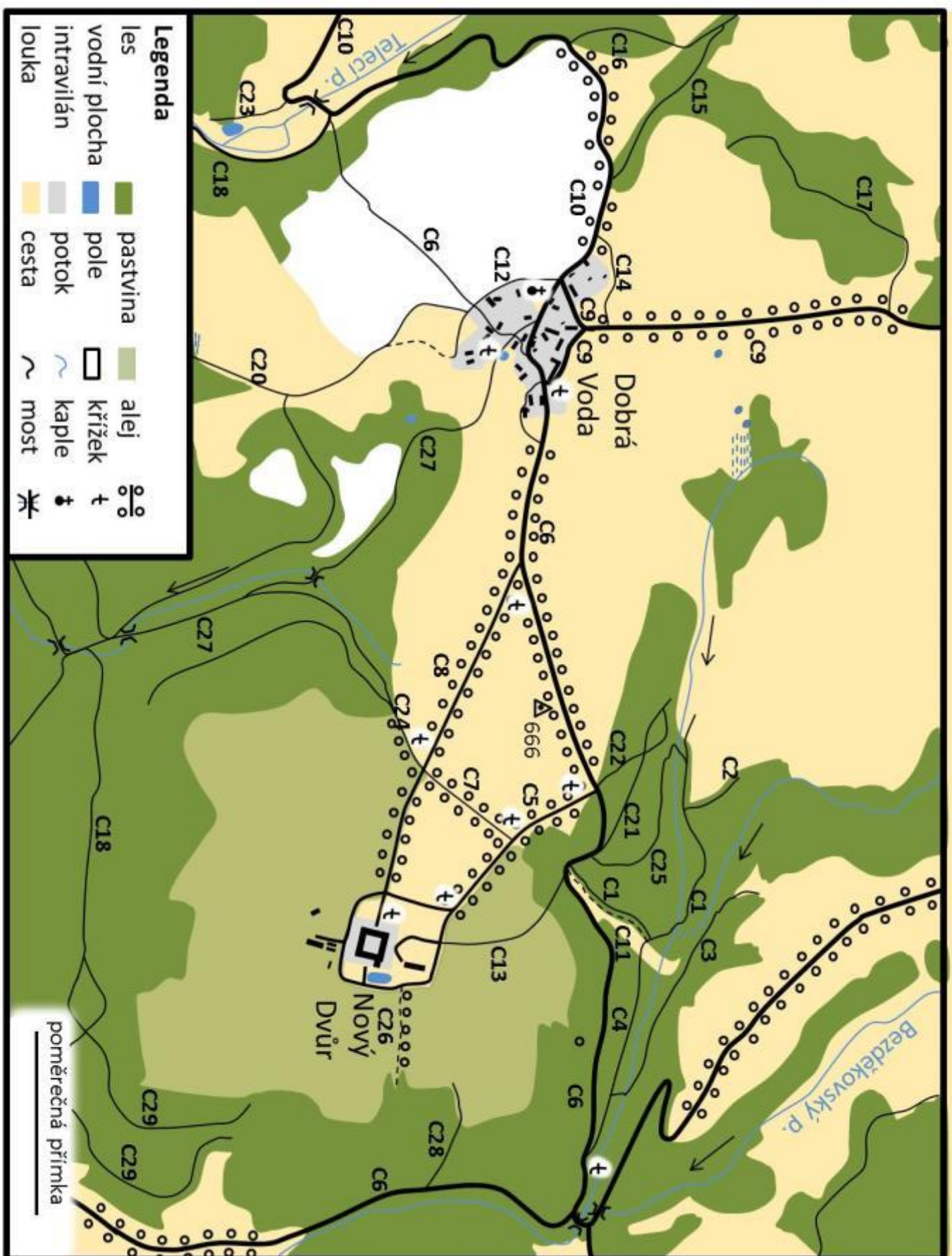
Kolem zaniklé vesnice Ďolíček můžeme najít zaniklé nebo zanikající cesty, které vedly do Ďolíčku nebo jeho okolí. Vedle zanikajících nebo zaniklých cest můžeme najít nové cesty, které vedou na podobné nebo stejné místo jako ty předtím (většinou jsou lesní). Lesní cesty v okolí Ďolíček tedy jménem C25 na C1 a přes C4 vede také Skokovská stezka.

Nový Dvůr

Příchod trapistů do Nového Dvora zásadně ovlivnil používání, obnovu a výstavbu cest. Již nějakou dobu nevyužívané cesty na Nový Dvůr byly mnichy obnoveny. Řád trapistů se také zasloužil o výsadbu nových a udržování starých alejí podél cest.

Obnovena byla cesta s alejí, která vede od Nového Dvora na Dobrou Vodu a zhruba ve $\frac{3}{4}$ vzdálenosti se napojuje na hlavní asfaltovou cestu, která Dobrou Vodou prochází. Potom také velké množství lesních cest na východě území, které bratři trapisté používají při svých lesnických činnostech.

Zcela nově vzniklých cest je tu pomálu, hlavně byly obnoveny a upraveny ty staré. V okolí Nového Dvora převažují cesty lesní a polní, které jsou vyježděné automobily.

Mapa současného stavu; kódově vyznačeny zdokumentované cesty (C25)

Sakrální stavby

Vývoj sakrálních staveb

První vojenské mapování

Na 1. vojenském mapování byly z celého námi zkoumaného území jen tři křížky v Dobré Vodě. První se nacházel na severu vesnice, druhý na západu a třetí uprostřed. Kaplička byla v té době na celém území pouze jedna a to na jihu Dobré Vody.

Stabilní katastr

Na Stabilním katastru žádné křížky ani kapličky nejsou zobrazeny. Bude to nejspíš kvůli tomu, že Stabilní katastr zachycuje hlavně pozemky a sakrální stavby v něm nejsou zakresleny. Ale na 2. vojenském mapování, které je z podobné doby jako Stabilní katastr, je zobrazen jeden křížek na severu Dobré Vody. Tento křížek je již zanesen na 1. vojenském mapování. V této době mohla vzniknout kaplička v Novém Dvoře. Tento barokní statek sloužil i jako letní sídlo opata a ten si v Novém Dvoře pořídil soukromou kapli.

Třetí vojenské mapování

Na 3. vojenském mapování jsou zobrazeny dva křížky a jedna kaplička v Dobré Vodě. První křížek se nachází na severu a bude to nejspíš ten, co je zobrazen i na 1. vojenském mapování. Druhý křížek je na východě a kaplička je na severovýchodě Dobré Vody. Ostatní sakrální stavby z 1. vojenského mapování úplně zanikly.

Kulatý kříž⁴; Foto: Pavel Šimon

Smírčí kříž; Foto: Pavel Šimon

⁴ Názvy sakrálních staveb jsou pracovní, mohou se shodovat se skutečnými.

Současný stav sakrálních staveb

V současnosti je v okolí Dobré Vody, Ďolíčku a trapistického kláštera, který je v místě Nového Dvora, 14 sakrálních staveb. Z nich jsou 3 vidět, ale mají jen podstavec nebo ohrazení.

V Dobré Vodě jsou dnes 2 kříže. První (Smírčí kříž) leží na kraji Dobré Vody u altánku. Tento kříž byl nalezen roku 1997 u Stěnské hájovny a do Dobré Vody přinesen roku 1998. Druhý kříž z Dobré Vody leží na východě a bude to pravděpodobně kříž z 3. vojenského mapování. Tento kříž je už skoro zaniklý, má jen spodní část a našli jsme ho u místních lidí na zahradě. Za zmínku stojí kamenný kříž, který leží na cestě z Dobré Vody směrem na Branišov. U něj si nejsme jistí, kdy sem byl umístěn. Mohli ho sem dát trapisté nebo sem byl dán již dřív, protože měl nečitelný a tudíž poničený kovový nápis.

Díky trapistům se v okolí jejich kláštera nachází poměrně dost nových křížků. Nejsou to ale křížky obyčejného rázu, ale jsou zpracovány moderněji. Jsou to většinou kameny, do kterých je vryt tvar kříže. Dva z nich nám dokonce připomínaly patníky, protože se nacházely hned u cesty před bránou do trapistického kláštera. Dále se poblíž kláštera nachází obyčejný dřevěný kříž asi 2 metry vysoký. Přímě v areálu trapistického kláštera jsou také dva kříže. První je na dřevěné tyči s kamennou horní částí a vypadá, že pochází ze starší doby, protože je kamenná část viditelně odlomena. Obě dvě části jsou k sobě připoutány železnými skobami. Druhý kříž je dřevěný s korpusem hned vedle kostela. Ten se bohužel nachází v části vyhrazené jen pro mnichy, takže jsme si ho nemohli pořádně prohlédnout. V areálu trapistického kláštera se také nachází kostel. Tento kostel navrhl britský architekt John Pawson a vysvětil mons. František Radkovský v roce 2004.

Zajímavý je křížový kámen ležící vedle silnice na Branišov. Ten byl nalezen roku 1980. Křížový kámen má formu stély s kruhovou hlavou s reliéfem znamení řeckého patkového kříže v kruhu. Kmen pod kruhem se dolů rozšiřuje, ale nemá podzemní základnovou část, jak je obvyklé u podobných objektů, takže těleso není zapuštěné do země. Jeho rozměry jsou: výška nad zemí 55 cm, vnější průměr kruhové části 75 cm a tloušťka 15 cm. Typologicky je podobný bretaňským náhrobním stélám a objektům obvyklým ve Španělsku a Německu. Tento typ křížového kamene je v okrese nejlepší ukázkou kruhových forem křížů.⁵

Opatská kaple v Novém Dvoře dnes již neslouží svému účelu. Byl ale vybudován zcela nový kostel v minimalistickém slohu zasvěcený Matce Boží Panně Marii přístupný návštěvníkům v době bohoslužeb. Do budoucna trapisté plánují vybudovat další menší kapli mimo hlavní komplex klášterních budov.

Nová kaple se nachází přímo v sídle o. s. Český Západ a mimo své duchovní funkce slouží i jako kulturní a společenská prostora.

⁵<http://www.pamatkyaprirodakarlovarska.cz/dobra-voda-v-dolicku-krizovy-kamen/>

Obecně můžeme shrnout, že většina sakrálních staveb zachycených na historických mapách postupně zanikla nebo byla zničena. Dnes dochází k jejich částečné obnově, mnohem větší míře jsou ale budovány sakrální stavby zcela nové.

Kámen; Foto: Pavel Šimon

Dřevěný kříž; Foto: Pavel Šimon

Věž kostela trapistů, Foto: Sebastián Gambaccini

Výsledky a závěry

Chtěli bychom se stručně zamyslet nad tím, co bylo pro krajinu kolem Dobré Vody v minulosti i dnes určující, které faktory vedly k jejímu rozkvětu nebo naopak k úpadku. Proto se pokusíme z tohoto hlediska zrekapitulovat všechny důležité informace, které již v předchozích kapitolách zazněly, shrnout to důležité a zamyslet se i nad otázkou, co by bylo pro krajinu nejlepší pro její další dobrý rozvoj i do budoucna.

Celá oblast se nachází v odlehlém kraji, mimo jakékoli centrum, či důležité spojení. Nejdůležitější cesta spojovala Dobrou Vodu s Toužimí. Další fakt, který silně ovlivnil vývoj krajiny je, že oblast, ve které se námi zkoumané obce nalézají, byla chudá (na kyselém podloží, ve vysoké nadmořské výšce, chladná a deštivá) a zemědělsky zaměřená. Jako pole zde byly využívány všechny možné plochy, což je více méně celé území. Jedná se totiž o rovnou plošinu, ve které potoky vytvořily hluboká údolí (a ze tří stran ohraničili zkoumané území). Jen jejich příkré svahy nebyly orány. Obec se živila zemědělstvím a chovem skotu. Byla to tedy malá vesnice na okraji všeho, která žila sama pro sebe.

První historická událost, která změnila směr vývoje ve zkoumané oblasti je zakoupení Dobré Vody tepelským klášterem (1233). Napojení na klášter je asi to nejdůležitější, co potkalo Dobrou Vodu. Tepelský klášter odstartoval rozvoj oblasti při obnově po třicetileté válce, když roku 1720 vybudoval poblíž Dobré Vody klášterní statek Nový Dvůr. Původně chudá zemědělská oblast od této chvíle zásobovala tepelský klášter. To na sebe navázalo řetězec událostí. Pro zvýšení produkce byla rozšířena pole. Začalo se pěstovat méně druhů plodin, ale celková produkce se zvýšila. Nabídka pracovních míst způsobila nárůst obyvatelstva. To zapříčinilo stavební rozvoj Dobré Vody i založení Ďolíčku (r. 1750). V tomto období pravděpodobně vznikl Nový mlýn (dnes Starý mlýn) na jihu území, který na dobových mapách spojuje s Novým Dvorem přímá cesta. Zároveň se zlepšila i cestní síť - zahustila se pro lepší přístup k polím. Hlavní cesty se pravděpodobně zpevnily, vzrostl význam cesty z Dobré Vody do Kláštera Teplá. Jednalo se o klášterní statek, a tak přibýlo i několik křížků. V celé zkoumané oblasti se kolem cest sázely aleje, které se často ve špatném stavu zachovaly dodnes. Vliv kláštera neustává ani po roce 1850, kdy se obec Dobrá Voda osamostatňuje.

Druhá historická událost, která razantně změnila vývoj krajiny ve zkoumané oblasti, byla druhá světová válka. Na jejím konci bylo vysídleno německy mluvící obyvatelstvo, což byly prakticky všichni. Dosídlenců bylo mnohem méně. V roce 1950 navíc zaniká Klášter Teplá (který způsobil veškerý výše popsáný rozvoj, a tak měl jeho zánik za následek pravý opak) a tak Nový Dvůr i celá oblast ztrácí svoji původní funkci i význam. Na krajinu to mělo dalekosáhlé následky. Dosídlené obyvatelstvo dosahovalo přibližně poloviny původního stavu. Polovina nepotřebných domů v Dobré Vodě byla zbourána a Ďolíček zanikl úplně. Přece jenom zde ale byla postavena jedna budova, panelový dům, měl sloužit jako ubikace

pro dělníky – z části šlo o Romy ze Slovenska. Nový Dvůr přestal fungovat jako hospodářské centrum, stal se součástí hospodaření Státního statku, celková produkce i využití území klesaly. Pomalu začalo přibývat luk na úkor polí, les se začal rozrůstat a zarostl potoční údolí. Cesty se přestaly udržovat a menší zanikat, protože po nich nikdo nechodil. Přestaly se udržovat i aleje a dnes jsou dost prořídle. Křížky také hodně zanikaly, buď záměrným ničením, nebo zanedbáním údržby.

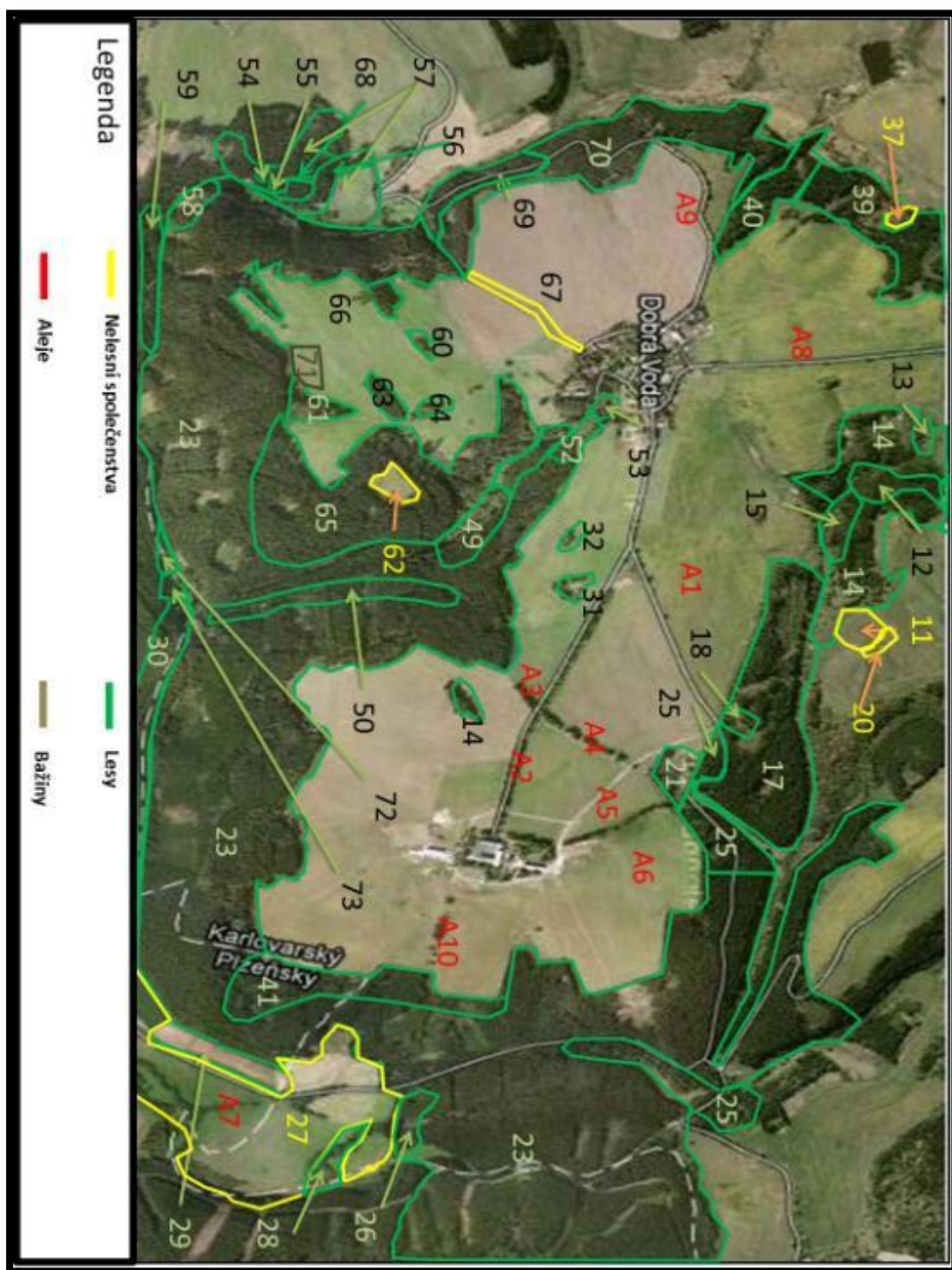
Po pádu komunistického režimu se pomalu začal obnovovat tepelský klášter. Ale tamní mniši měli dost práce sami se sebou, a obnovit činnost Nového Dvora jen tak nemohli. Jejich úlohu ale částečně převzali trapisté. Ti sem přišli roku 1999 a už roku 2004 zde fungoval klášter. Protože si mniši vydělávají sami na sebe hospodařením, částečně obnovili činnost, kterou zde provozoval Nový Dvůr. Okolní pozemky jsou využívány jako pastviny. Dále se hospodářství v lesích a pro lepší dostupnost trapisté obnovili některé cesty. Byla vysazena nová alej a živý plot. Trapisté zastoupili tepelský klášter a mají na krajinu stejný vliv, jen v menší míře. Ale jeden rozdíl tu je, trapisté si totiž vše dělají sami a nevytváří zde tolik pracovních míst. Ale na některé menší práce zaměstnávají členy místní romské komunity. A založili sdružení Český západ pro jejich podporu.

Dá se říct, že vývoj, rozvoj i úpadek, námi zkoumané oblasti je pevně vázán na Klášter v Teplé. Navázání vazby na tepelský Klášter způsobilo rozvoj oblasti ve všech ohledech, a přerušení této vazby mělo na zkoumanou oblast zcela opačný efekt. A příchod trapistů do zkoumaného území má opět stejný vliv, jako předtím Klášter Teplá, jen v mnohem menší míře – nejde tolik o vliv hospodářský a sociální, ale o to více duchovní a kulturní, který území po všech stránkách opět postupně pozvedá.

Přílohy

V této části naleznete přepsané tabulky, překreslené mapy a další různé pracovní pomůcky k našemu výzkumu.

Mapy botanických lokalit

Mapa botanických společenstev (1/2)

Mapa botanických společenstev, severní část
zkoumaného území (2/2)

Botanické lokality

1

Svah blízko zaniklé vesnice Ďolíček u cesty.
Převážně bříza ojediněle i javor klen a vrba.
V podrostu hlavně pámelník, malé javory
a duby, malina, jahoda, barvínek, kopřiva,
ostřice a bršlice

2

Svah blízko zaniklé vesnice Ďolíček u cesty.
Převážně topoly ale i ojedinělé lípy, břízy, jeřáb ptačí a několik smrků
V podrostu starček, barvínek, kopřivy, bršlice a níže i kapradiny.

3

Svah, na kterém rostou převážně topoly ojediněle i bříza, jilm, javor mleč a jabloň.
V podrostu pámelník, bez černý, barvínek, kerblík a kopřivy.

4

Intravilán zbořené vesnice Ďolíček
Převážně javor klen a habr s příměsí břízy, jilmu, lípy, jabloně, třešně, šeříku a na světlých
místech jasanu.
V podrostu chmel, pámelník, bez černý, kopřivy

5

Zbořená vesnice Ďolíček
Převážně topol s příměsí habru a břízy. V podrostu pámelník, bršlice, kopřiva, barvínek, bez
černý, svízel přítula.

6

Zbořená vesnice Ďolíček
Hlavně topol s příměsí jeřábu ojediněle javor klen. V podrostu starček, kopřiva, vlčí bob a
kakost.

7

Svah k potoku
Hlavně javor, dub, jasan a jilmy. V podrostu bezy a pámelníky, kopřiva a bršlice. Je zde více
keřů než stromů.

8

Sad

Bývalý jabloňo - třešňový sad.

9

Svah nad potokem do Ďolíčku

převažují břízy, ale jsou zde i jeřáby, smrky, topoly a ojediněle mladý javor klen. V podrostu bršlice, bez černý a trnka.

10

Podmáčená louka u potoka

Vyskytují se zde břízy a topol. V podrostu trnka a růže.

11

Remízek borovic lesních s příměsí bříz.

V podrostu roste bez hroznatý, jahoda a ostružník maliník.

12

Rozbahněné prameniště okolo potoka

Ve stromovém patře jsou olše, břízy a vrby ojediněle i smrky.

V podrostu lesní přesličky, kopřivy, kapradí, blatouchy a pryskyřníky.

13

Podmáčená louka u pramene potoka

S výskytem tužebníku a přesličky.

14

Smrkový les

Na okraji s příměsí břízy, topolu, osiky, místy borovice a ojediněle modřín. V podrostu bez hroznatý, růže a malé jeřáby.

15

Mokřadní nivní společenství okolo potoka

Ve stromovém patře břízy a vrby. V podrostu blatouch, starček tužebníky, pomněnky a ostřice.

16

Podmáčená louka v okolí potoka

Převážně vrby s příměsí topolu ojediněle i bříza. V podrostu místy bez a ojediněle šípek.

17

Smrkový les na protisvahu od Ďolíčku

Na světlých místech s příměsí břízy a jeřábu.

Ojediněle dub letní, buk, modřín a javor klen.

V podrostu roste bez černý i hroznatý, malina, jahoda a borůvka.

18

Smrková školka s příměsí javoru a bezu hroznatého.

19

Remízek uprostřed trapistické pastviny.

Hodně smrků a tři břízy.

20

Trapistická pastvina

Aktuálně spásaná pastvina.

21

Bývalá smrková školka

Převážně mladý smrk a javor klen.

Okolo jsou vzrostlé smrky s příměsí modřínu a břízy.

V podrostu bez.

22

Část klášterní zahrady

Převážně třešně a jasany s příměsí smrku a javoru.

23

Převážně smrkový les, ve kterém je ojediněle modřín, topol, líska a borovice lesní.

V podrostu roste bez hroznatý a u cest

bez černý.

24

Okolí potoka z Ďolíčku převažuje olše a vrba s příměsí břízy. Místy mladí jeřáby. V podrostu roste kerblík, lopuch, bršlice, kopřiva a bolševník.

25

Okolí potoka

Hlavně smrk a olše s příměsí bříz, dubů a buků. V podrostu roste kapradí a bršlice.

26

Okolí potoka

Ve stromovém patře roste smrk, olše a vrba. A v bylinném patře roste kerblík, bez černý, kopřiva a bršlice

27

Louka, která je porostlá kerblíkem s příměsí vlčích bobů, kopřiv a bršlic

28

Remízek, ve kterém převažují topoly s příměsí břízy a vrby.

Hodně topolů

29

Velká školka, ve které rostou malé smrky, duby, topoly.

30

Okolí potoka

Převážně olše s příměsí mladých jeřábu a místy javor, břízy nebo jilmy a na světlých místech jsou jasan. V podrostu roste kapradí, přesličky a kerblík.

31

Remízek

Porostlý zejména břízami s příměsí topolů, duby, třešně, javorů a vrby. V podrostu bez černý a ruderaly. Na kraji jsou zbytky cihel a kamenů.

32

Březový remízek

V podrostu bez černý a ruderaly.

33

Smrkový les s příměsí borovice lesní. Občas i mladý javor a jasan. V podrostu bez černý a šípek.

34

Okolí potoka

Převážně olše s příměsí břízy a topolů a javorů.

35

Dno rybníka, na kterém roste kerblík, blatouch, pomněnka, starček, lopuch, ostřice, líska, mladé břízy a olše.

36

Remízek navazující na Ďolíček od západu

Ve kterém rostou břízy, smrky, borovice lesní, třešeň a vrba. V porostu je bez černý.

37

Zarostlá paseka, na které rostou břízy, jeřáby, javory a malé smrky. V podrostu je bez hroznatý a starček.

38

Lesní výběžek, ve kterém rostou především břízy s příměsí smrků a jeřábů. V podrostu je bez černý, šípek, trnky a ruderalý.

39

Smrkový les místy s příměsí borovice, modřínu a na krajích břízy. V podrostu je bez hroznatý a černý a mladý jeřáb.

40

Smrkový les s příměsí mladého javoru, jeřábu a na kraji břízy.

V podrostu je bez hroznatý.

41

Smíšený les

Převážně buky a smrky s příměsí jeřábu a topolu osiky.

42

Ruderalizované mezi lesem a pastvinou.

Hodně bříz a topolů. Několik olší, javorů a třešeň.

43

Ruderalizované mezi lesem a pastvinou.

Ve stromovém patře se nachází břízy, třešně, duby a jeřáb.

V podrostu je bez černý.

44

Smíšený les kde převažují buky, dále zde jsou duby, břízy, borovice a jasany.

45

Mokřina, ve které jsou převážně olše a jedna bříza. V podrostu starček, bršlice a kapradiny.

46

Světlina v lese, ve které roste třešeň a okolo ní jsou břízy, borovice a modřiny. V podrostu je jahoda a bez hroznatý.

47

Bukový les ve svahu na okraji břízy.

48

Dubový les na svahu s příměsí borovice

49

Podmáčená luka u studánky. Ve stromovém patře jsou vrby, olše s příměsí javoru a břízy

50

Smrkový les. V podrostu rostou mladé jeřáby a kapradiny.

51

Borovicový les s příměsí břízy na okraji.

52

Okolí cesty, ve kterém roste zejména vrba s příměsí břízy, javoru, jasanu a lísky. V podrostu jeřáb, bez černý a ruderalní rostliny.

53

Okolí rybníka, ve kterém se vyskytuje jasan a javor

54

Okolí zaniklého mlýna se silnou ruderalizací. Zejména zde rostou vrby a olše s příměsí břízy, topolu, javoru a na kraji příměs smrků a borovic. V podrostu je bez hroznatý, malina, hloh, břízy a ruderály.

55

Okolí zaniklého mlýnského rybníka. Převažuje vrba s příměsí olše a ojediněle bříza. V podrostu je malina a ruderály. Na dně blízkého bývalého rybníku jsou ostřice, třtina, skřípina, kosatce a sítina.

56

Okolí potoka

Převážně vrby a olše s příměsí břízy a místy topol, javor a smrk. V podrostu je bez hroznatý, bršlice, starček, kapradí a místy kopřivy.

57

Louka okolo lesa, na které rostou vlčí boby, pryskyřníky a bršlice.

58

Smrková školka s příměsí jeřábu, javoru, lísky, místy topol a olše. V podrostu je bez hroznatý a malina.

59

Okolí potoka

Hlavně olše a smrk. V podrostu je kapradina, kerblík a bršlice.

60

Remízek, ve kterém rostou břízy a borovice. V podrostu roste šípek

61

Cíp lesa

Skupina mladých bříz, javorů a smrků. Na okrajinou smrky s příměsí břízy. V podrostu je bez hroznatý a malina.

62

Paseka v lese

Louka s lučními květinami. Na okraji jsou bříza, borovice a vrba.

63

Smrkový remízek s příměsí bříz na kraji a ojedinělé borovice.

64

Remízek tvořený borovicí, břízou a mladým jeřábem.

65

Okraj smrkového lesa s častými světlinami. Hlavně břízy s příměsí javoru, místy topol a buk.

66

Cíp lesa, který je tvořený břízou a topolem s příměsí smrku.

67

Okolí cesty

a) Mezi loukami jsou ruderaly, šípek, bez černý a bříza.

b) V lese roste bříza a topol s příměsí javoru, vrby a borovice. V podrostu je bez hroznatý, mladé jeřáby, javory a ruderaly.

68

Bývalý mlýnský náhon s výskytem bršlice, ostřice, sítiny, kerblíku, kopřivy a skřípiny.

69

Okraj cesty

Rostou v něm hlavně smrky s příměsí topolu, břízy, javoru, pámelníků, borovic a lísek.

V podrostu je bez černý a hroznatý a malina.

70

Smrkový les, ve kterém místy převládá borovice s příměsí modřínu a na kraji roste bříza, javor a jeřáb. V podrostu je bez hroznatý a černý, trnka a růže šípková.

71

Mokřadní louka, na které roste skřípina, pcháč bahenní, sítina, pomněnka, tužebník a vzácný **suchopýr a prstnatec**.

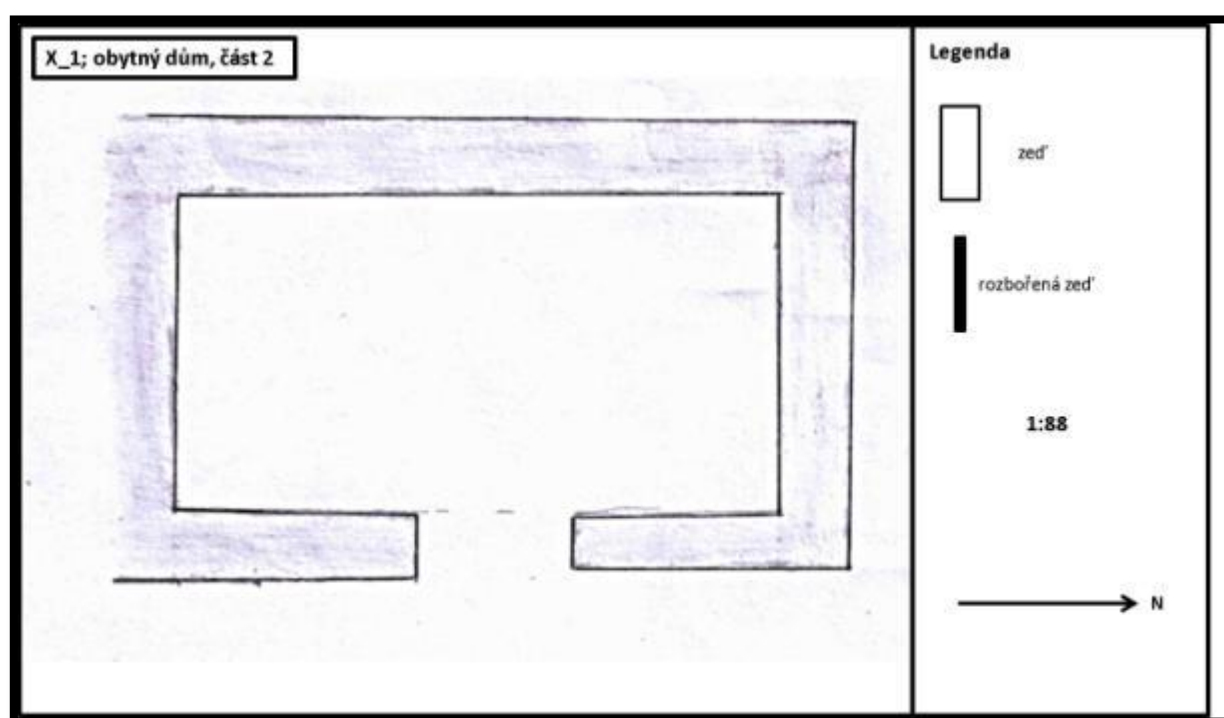
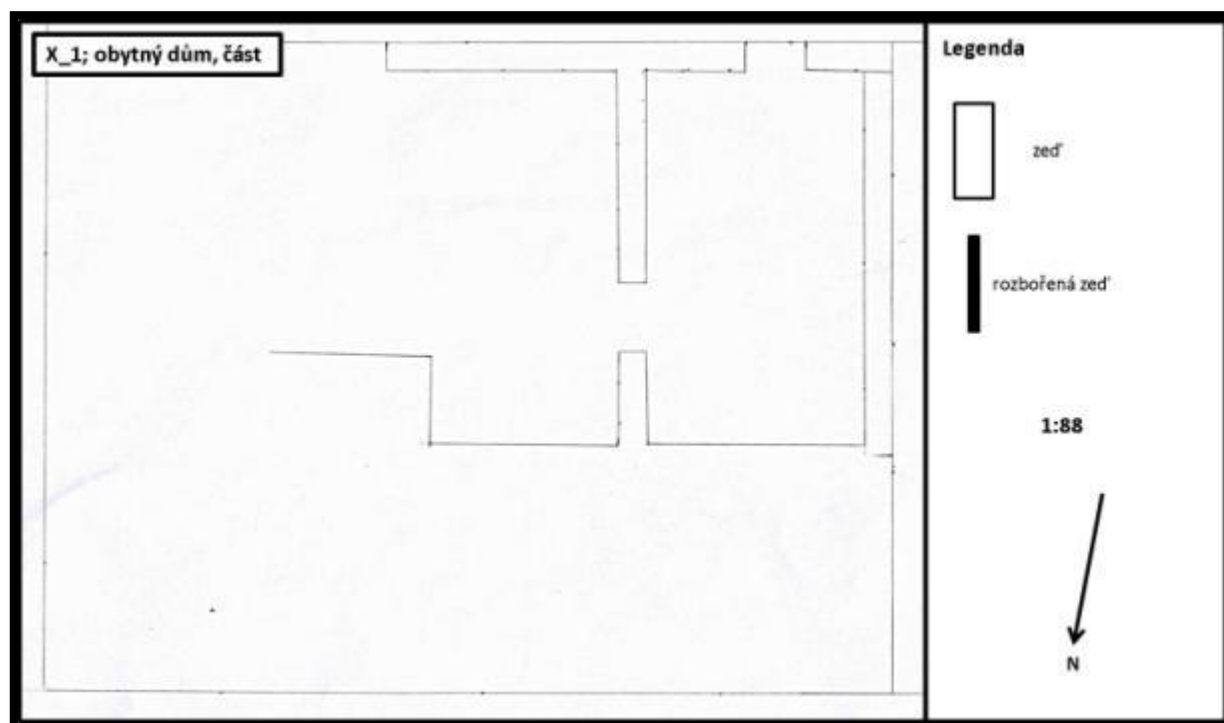
72

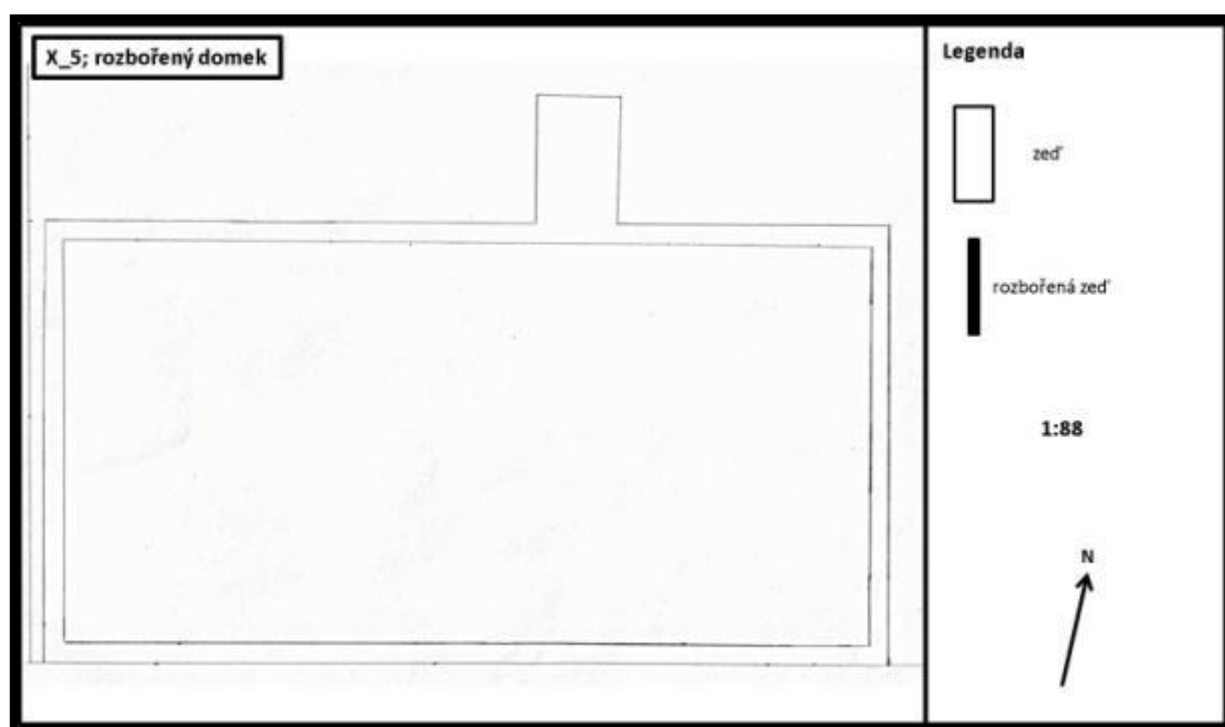
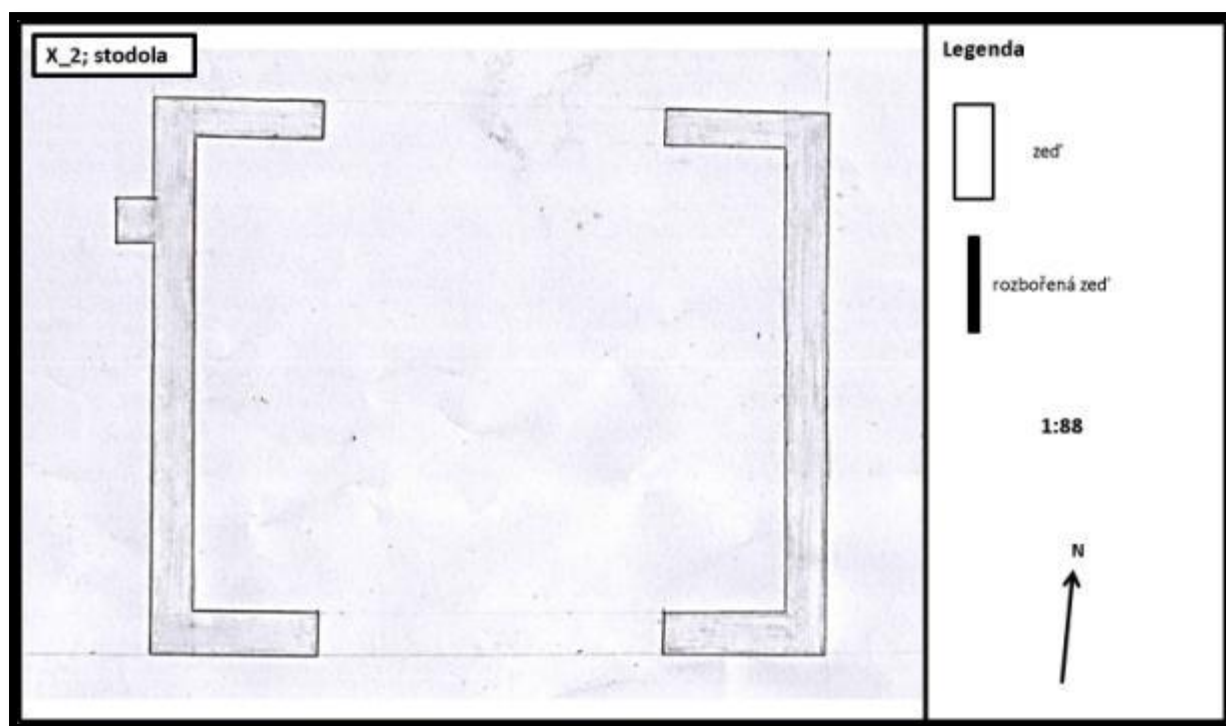
Náhon lemovaný olšemi. V podrostu rostou kopřivy, starčky a bršlice.

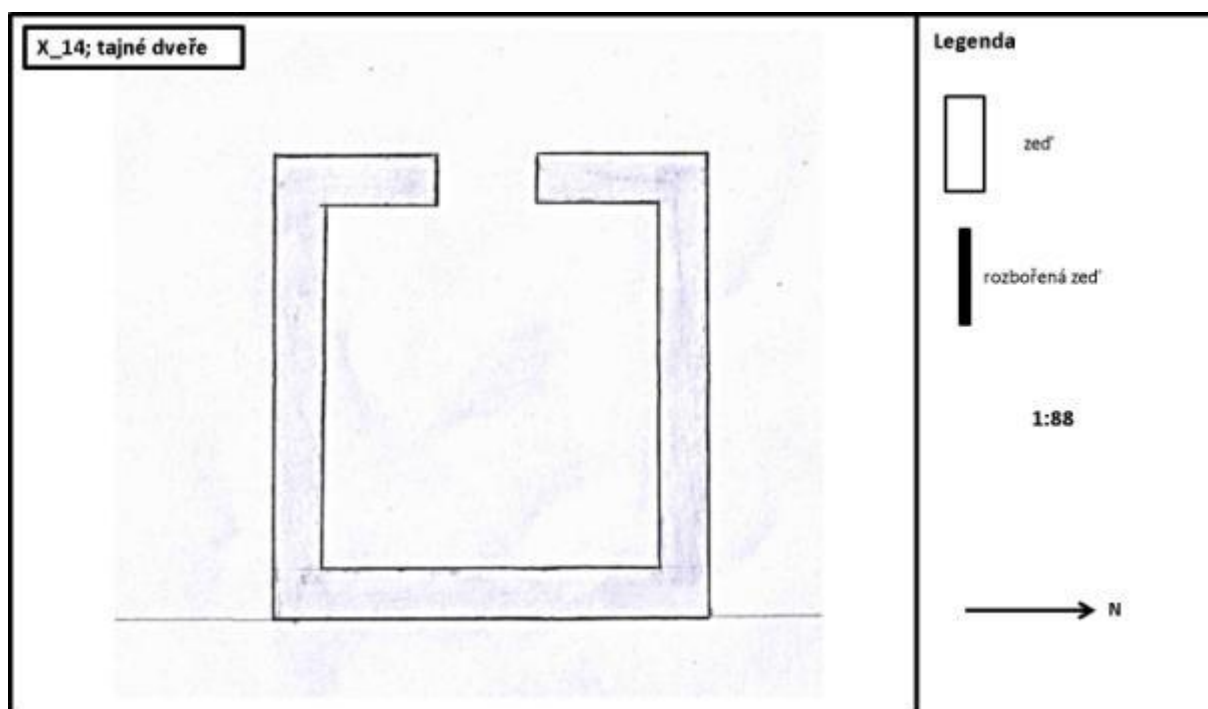
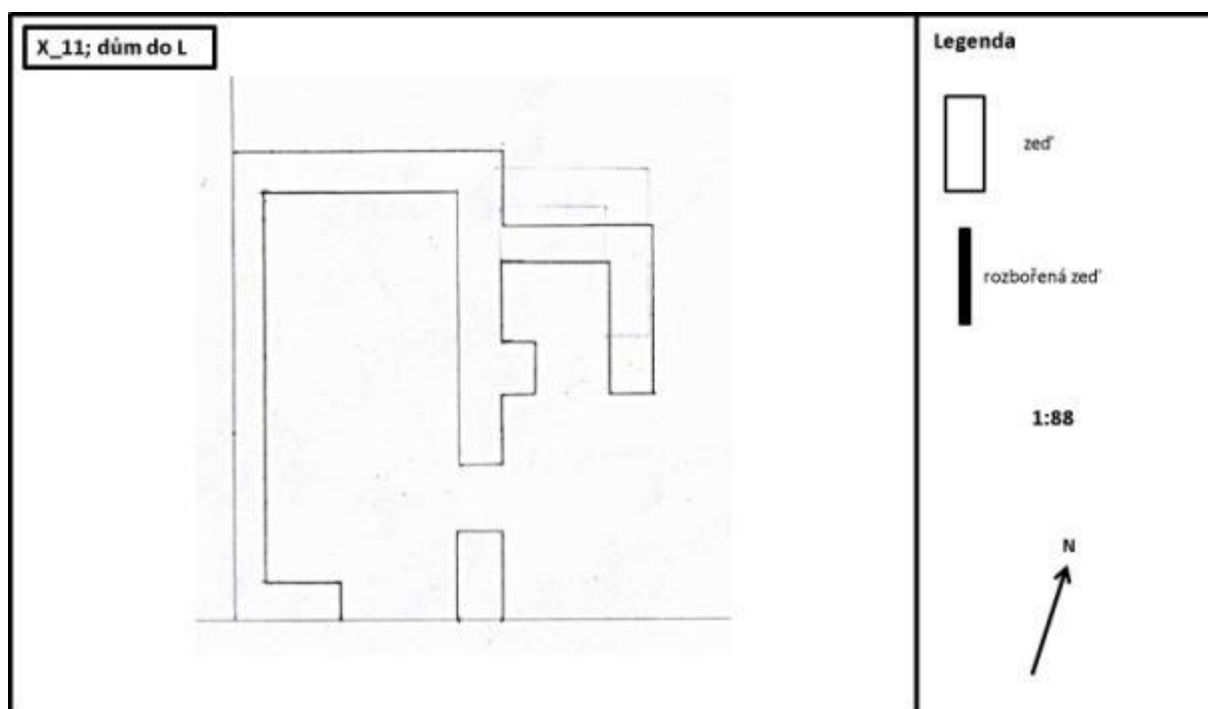
73

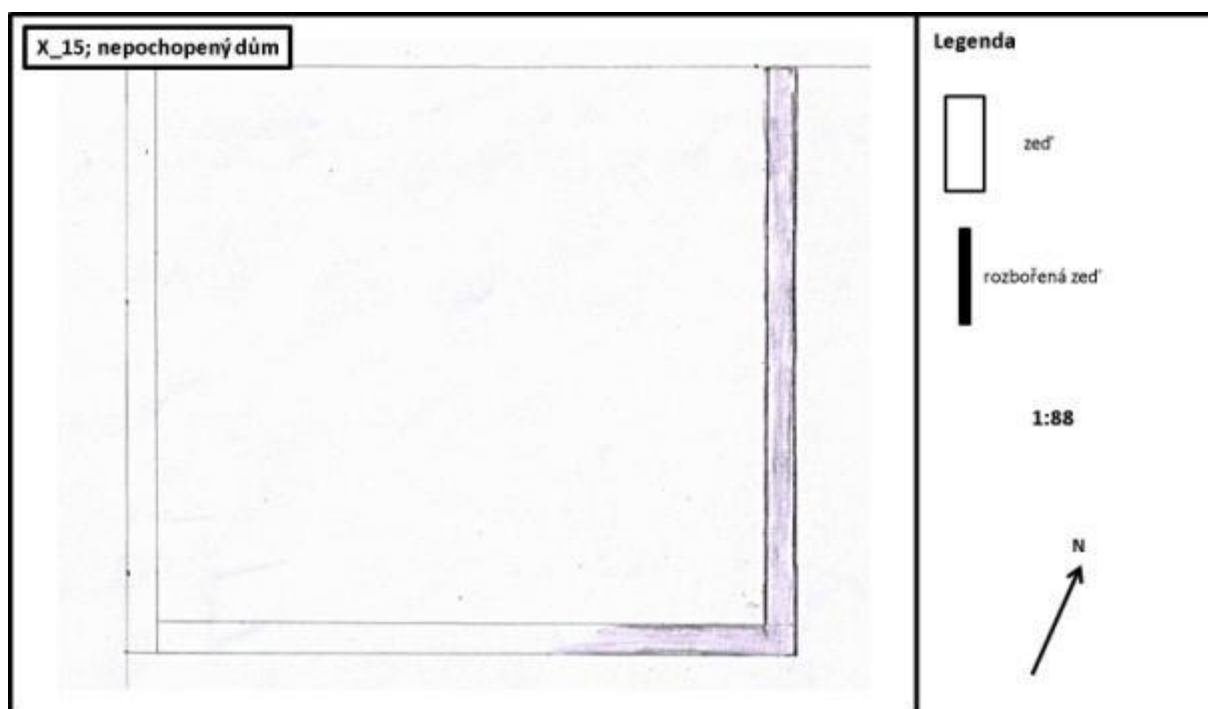
Dno rybníka, ve kterém roste ostřice, sítina, kopřivy, bršlice, malina, starček a olše.

Plánky budov

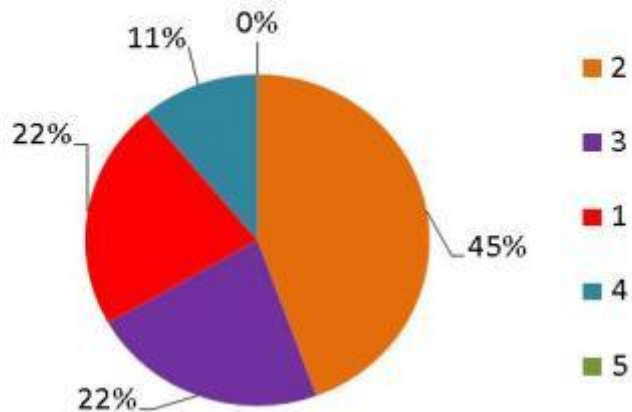

Grafy cestní sítě

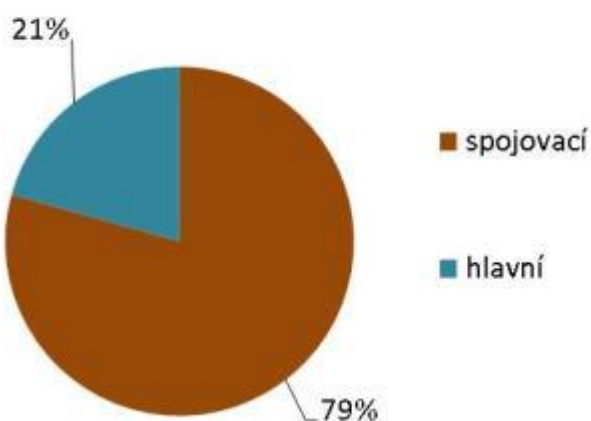
Dnešní stav cestní sítě ve zkoumaném území (2011)

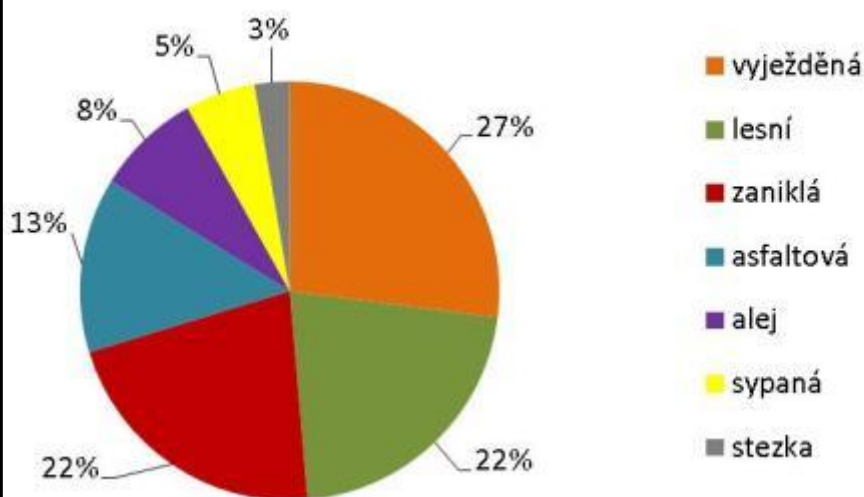
5 = nejlépe udržovaná

1 = zaniklá

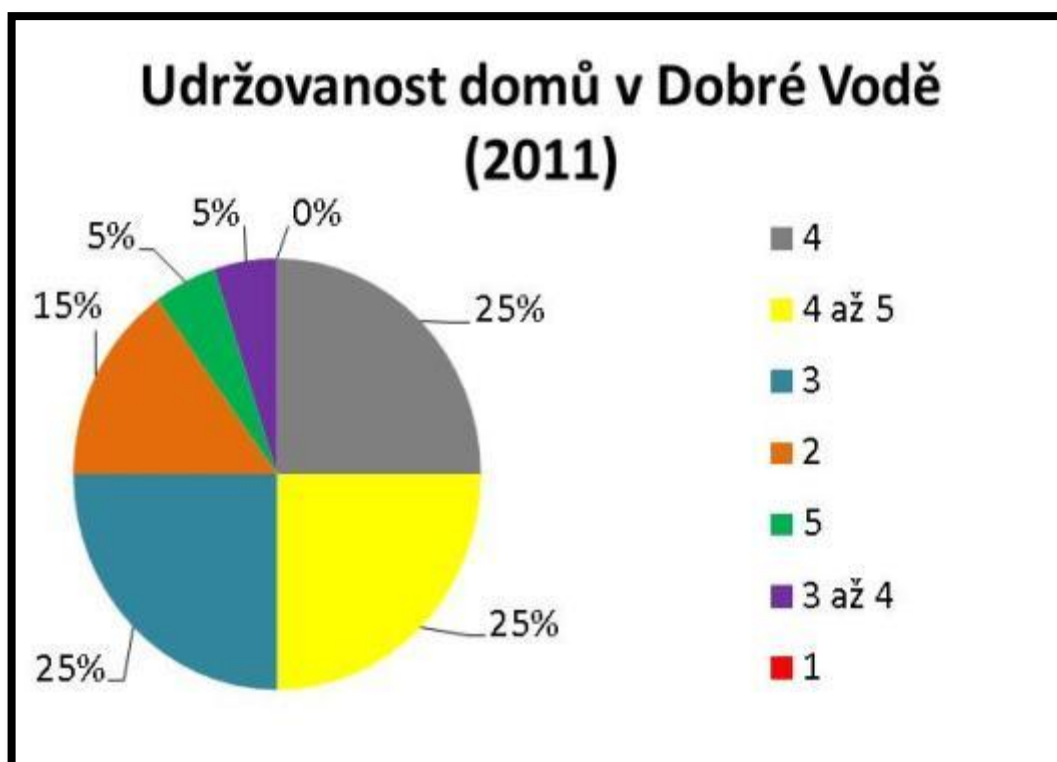
Současný charakter cestní sítě ve zkoumaném území (2011)

Současné typy cestní sítě ve zkoumaném území (2011)

Grafy zástavby

5 = nejlepší

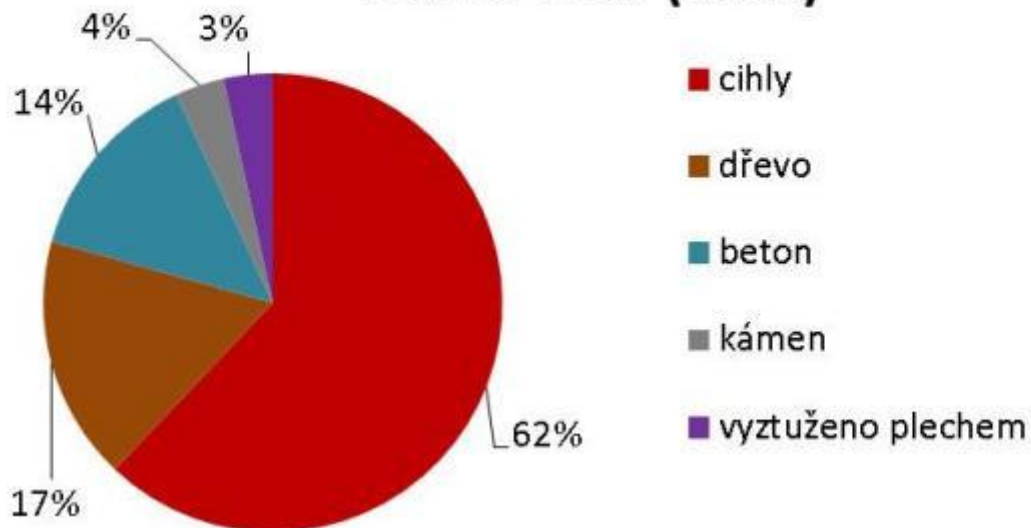
1 = nejhorší

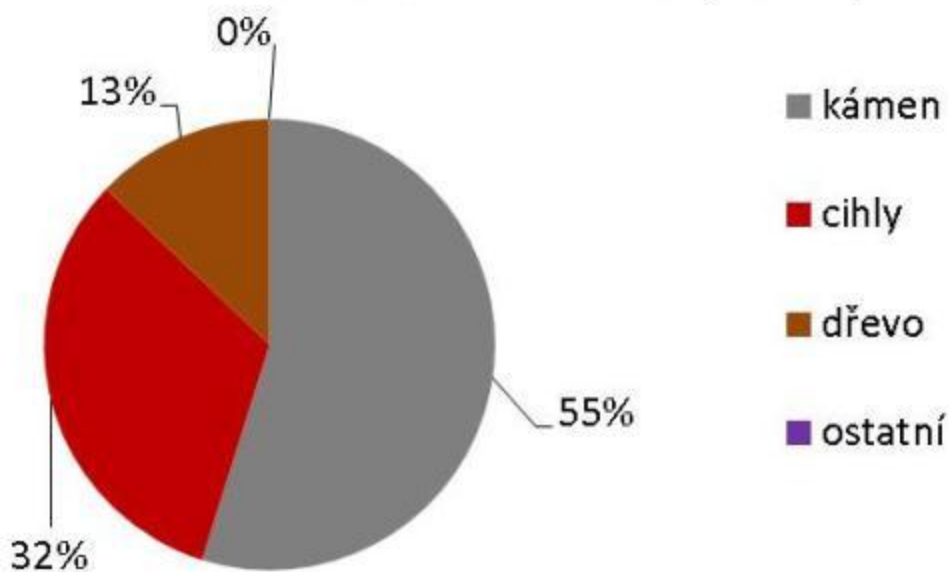
5 = nejlepší

1 = nejhorší

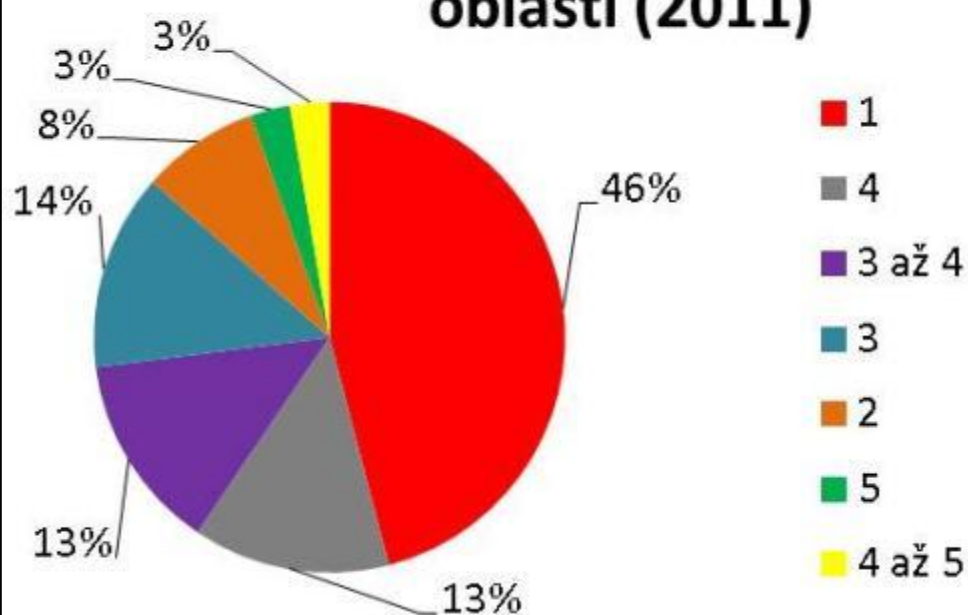
Materiál používaný na stavbu domů v Dobré Vodě (2011)

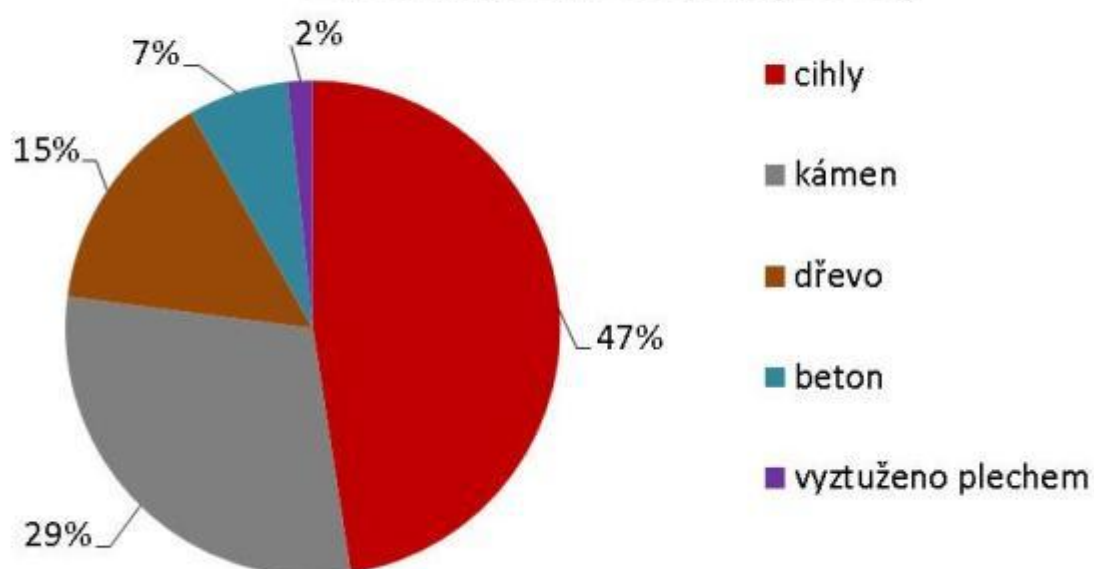
Materiál používaný na stavbu domů v Ďolíčku (2011)

Udržovanost domů ve zkoumané oblasti (2011)

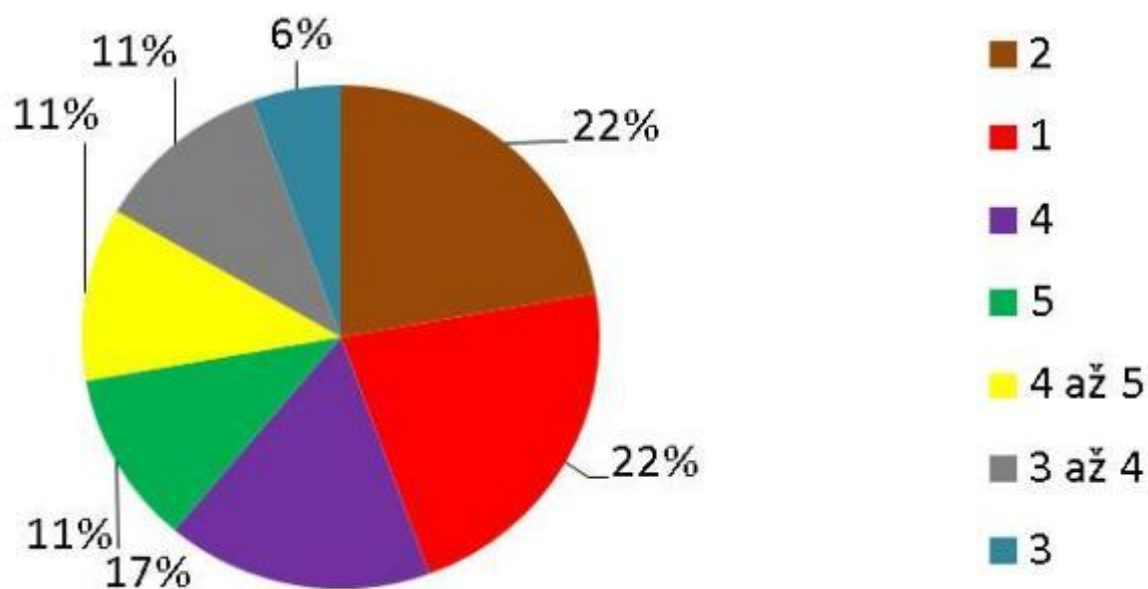

Materiál používaný na stavbu domů ve zkoumaném území (2011)

Grafy sakrálních staveb

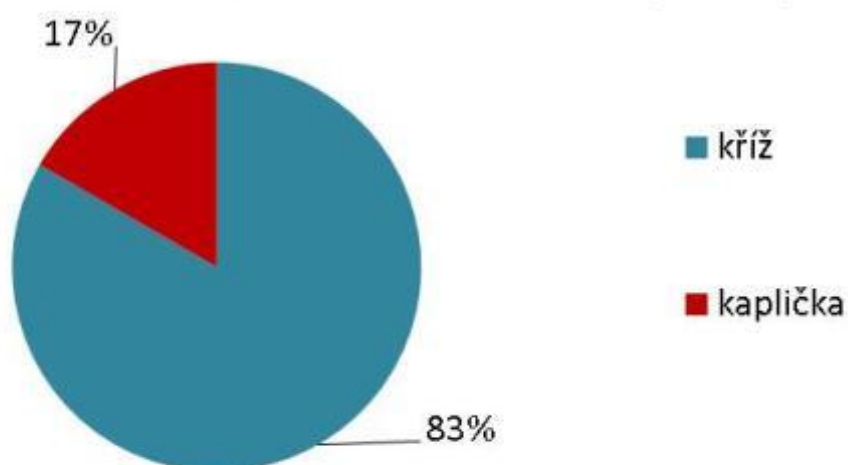
Stav sakrálních staveb ve zkoumaném území (2011)

5 = nejlepší

1 = nejhorší

Typy sakrálních staveb ve zkoumaném území (2011)

Zdroje

Vojenské mapování-jozefovské. 1764-1768, roč. 1764-1768

II. vojenské mapování-Františkovo. 1836-1852

III. vojenské mapování – Františko-josefské. 1876-1878 (Morava a Skezko), 1877-1880 (Čechy)

Základní mapa ČR 1:10000. [s.l.] : [s.n.], 2008 1 s.

Ortofotomapa ČR, 50. léta

BIČÁK, Matouš. *Česká a rakouská krajina včera a dnes*. [s.l.], 2010. 52 s. Expediční práce. Přírodní škola.

Vývoj kulturní krajiny v okolí Smolotel a Makové hory. 2008. vyd. Praha : [s.n.], 2008. 150 s.
Dostupný z WWW: www.smolotely.com.

KEKRT, Tomáš. *Vývoj kulturní krajiny v okolí zaniklé vsi Mariánské Skoky*. Praha, 2009. 168 s. Expediční práce. Přírodní škola.

DRMOTA, Adam. *Dokumentace drobných sakrálních staveb*. [s.l.], 2010. 15 s. Expediční práce. Přírodní škola.

Simon, Ondřej. osobní konzultace. Klášter Teplá 2011

Poláček, Ludvík. osobní konzultace. Klášter Teplá 2011

Schierl, Jiří. osobní konzultace. Dolíček 2011

Vacek. osobní konzultace. Teplá 2011

Cesta z města [online]. 2007 [cit. 2011-06-20]. Vyprávění o životě v Dolíčku. Dostupné z WWW: http://www.cestazmesta.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=49&Itemid=61

Vydali bývalí němečtí obyvatelé. *Vzpomínky na Dobrou Vodu*. [s.l.] : [s.n.], 2004.

Město Toužim [online]. 2011 [cit. 2011-06-20]. Dobrá Voda. Dostupné z WWW: <http://www.touzim.cz/informace-o-meste/mestske-casti/dobra-voda/>.

Klášter Nový Dvůr [online]. [cit. 2011-06-20]. Historie zakládání kláštera. Dostupné z WWW: <http://www.novydvur.cz/cz/history.html>.